

*Knjige
namesto
klobas
in piva*

DUŠAN UDOVIČ

Danes se Goričani zaskrbljeno ozirajo v nebo, saj je vremenska napoved za konec tedna tako rekoč brez milosti. In samo slabo vreme lahko delno pokvari festival E'Storia, eno najbolj uspelih pobud, kar jih je Gorica znala postaviti na noge v zadnjih letih.

Center mesta je v teh dneh postal eno samo šotorišče, ljudski vrt je zaseden s platnenimi predavalnicami in konferenčnimi dvoranicami. Program, katerega nosilna ideja je »banditizem« kot kompleksen in večplasten fenomen raznih oblik izobčenstva v zgodovini, je dobesedno impozantan: Na desetine strokovnjakov iz Italije in tujine, novinarjev in raznovrstnih književnikov, javnih osebnosti in predavateljev različnih profilov. Vsak obiskovalec lahko pride na svoj račun, da ima le količkaj izostren odnos do zgodovine, naj gre za čase rimskega cesarstva, kmečke pune, upore v beneški Istri ali fenomen takoj imenovanega »banditizma« na italijanskem jugu po združitvi v savojsko kraljevinu.

S tridnevnim zgodovinskim festivalom se je Gorica v nekaj letih uspešno postavila ob bok pomemnejšim italijanskim mestom (Modena s festivalom filozofije), ki privabljajo obiskovalce od vsepovsod, tudi preko državnih meja. Mesto tri dni živi s tem dogodkom, katerega jedro ponudbe so znanje, zgodovina, kultura. In predvsem knjige, ki jih je mogoče na stojnicah dobiti v veliki količini in raznolikosti. Dober glas Gorice je s festivalom najbrž segel dlje, kot s katerokoli drugo pobudo.

Uspeh daje misliti in opaziti, da je denimo Trst glede tege še kar obubožan. Pred leti je podobno obetal Trg Gutenberg, a je bil iz nerazumljivih razlogov ukinjen. Nekdo poreče, saj imamo Barcolano, Baviselo in koncerte na Velikem trgu. V redu, a to še ni vse. Kulturna in knjižna ponudba v obliki velikega dogodka je nekaj drugega in že smo videli, da je lahko uspešna.

Mimogrede, ob goriškem dogodku, ki bo trajal do nedelje, se neizbežno utrne misel, kako bi šele uspel, če bi se ga zmoglo uresničiti v sinergiji z Novo Gorico. Lahko bi prerasel v čezmejno performanso in takrat bi res lahko bila edinstvena. Zgodovina, ki združuje prav tam, kjer je nekoč postavljala meje in pregrade ...

št. 120 (20.748) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včas Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 24. MAJA 2013

V OSRČJU
DEŽELE
TERANA
Sobota, 25. maj 2013
www.osrcjedezeleterana.si

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 66/96 - Trieste

3 0 5 24

1,20 €

9 771124 666007

MILAN - Predsednik Giorgio Squinzi na zborovanju Confindustria

»Sever države na robu gospodarskega brezna«

TRST - Premiera Handkejev Še vedno vihar v SSG

TRST - V sredo so v Kulturnem domu v Trstu prvič uprizorili besedilo Še vedno vihar avstrijskega pisatelja Petra Handkeja v prevodu Braneta Čopa in režiji Ivice Buljana. Gre za koprodukcijo SNG Drama iz Ljubljane in Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Sicer pa bo uradna premiera nočjo.

Na 10. strani

GORICA - Zagotovilo občinske uprave

Slovenščina v občinskem svetu že od prihodnjega zasedanja

GORICA - Na prihodnjem zasedanju goriškega občinskega sveta bodo slovenski svetniki lahko spregovorili v svojem maternem jeziku. To je župan Ettore Romoli zagotovil med pondeljkovim zasedanjem in v odgovoru na svetniško vprašanje Davida Peterina pojasnil, da na občini še čakajo na - sicer že odobreni - prispevek iz zasečnega zakona 38/2001, na podlagi katerega bi bila zagotovljena prisotnost tolmača v občinskem svetu. Zaradi tega je slovenske občinske svetnike zaprosil, naj v pričakovanju na tolmača na prihodnjem zasedanju občinskega sveta svoje slovenske posege sami prevedejo v italijančino, tako da bodo razumljivi tudi ostalim svetnikom.

Na 14. strani

STRASBOURG
Makedonija
»zrela« za pogajanja z EU

STRASBOURG - Medtem ko BiH »še zdaleč« ni izpolnila pogojev za začetek veljavnosti stabilizacijsko pridružitvenega procesa z EU, je Makedonija že pripravljena na začetek pristopnih pogajanj, so včeraj odločili evropski poslanci. Zavrnili pa so amandma, s katerim bi za BiH sledile sankcije. BiH še vedno zavaja za drugimi državami v svoji regiji, ugotavlja parlament. Resolucija, ki so jo izglasovali poslanci včeraj, poudarja, da so za vzpostavitev popolnoma delujoče demokracije v državi nujne ustavne spremembe.

Na 11. strani

GORICA - èStoria
Trije dnevi v družbi banditov

GORICA - Z neznanko vremena se danes v Gorici začenja tridnevni zgodovinski festival èStoria, ki je v zadnjih letih gostil najpomembnejše zgodovinarje s celega sveta. Letosnji festival je posvečen banditom, ki so se - tudi v naših krajinah - pojavljali v najrazličnejših zgodovinskih obdobjih. Skupno se bo zvrstilo okrog šestdeset srečanj, na katerih bodo gostili zgodovinarje iz Italije in številnih drugih držav, med katerimi je tudi Slovenija.

Na 13. strani

TRST - Napovedi občinske uprave

Tržaški prometni načrt nared že pred poletjem?

4

Vse okrog mene tišina

Zgonik, obračun 2012:
237.000 € presežka

Na 5. strani

Prosek: nov trgovski center namesto srn?

Na 5. strani

FJK - Serracchianijeva o avtocestnih povezavah v FJK

»Tretji vozni pas je strateškega pomena, zato ga je treba zgraditi«

TRST - »Tretji vozni pas na avtocesti A5 je strateškega pomena, zato ga je treba zgraditi,« je prepričana predsednica Furlanije-Julische krajine Deboira Serracchiani, ki se je reševanja tega vprašanja lotila takoj po prevzemu predsedniškega položaja. Kot je zapisala v tiskovnem sporočilu, je z željo, da bi čim bolj podrobno spoznala, kako daleč je celotna zadeva, se je večkrat sestala s predsednikom in generalnim direktorjem družbe Autovie Venete Emilem Terpinom oziroma Enricom Razzinijem. »Seznanila sta me s stanjem, ki sem ga podelovala od prejšnje uprave, skupaj pa smo tudi ugotovili, da je treba v odnosu z vladivo v Rimu pojazniti nekatere formalnosti, ki zadevajo položaj komisarja,« je zapisala v sporočilu za tisk.

Pri tem je bilo tudi ugotovljeno, da je treba podrobno analizirati, kaj je bilo storjenega v zadnjih petih letih in se dogovoriti za potrebne korektivne ukrepe, tudi zato, da se izboljšajo rezultati, ki dolej niso bili zadovoljivi. Ugotovili so tudi, kot poddarja Serracchianijeva, da je prišlo do zamud pri časovnem poteku del, vprašljivo pa je tudi finan-

čno kritje celotne investicije. Predvsem pa so se potrebi stroški za izvedbo, ki so že v letih od 2007 do 2009 narasli z 1,7 milijarde na 2,2 milijardi evrov, še dodatno povečali. Direktor družbe Autovie Venete je tudi prepričan, da je treba reprogramirati časovni potek del, tako da bi bil del tretjega pasu končan do konca leta 2017, celotna investicija pa do konca leta 2019.

»Ker sem prepričana, da je treba tretji vozni pas zgraditi in torej tudi najti potrebna sredstva, sem že začela z nekaterimi nujnimi postopki za revizijo in prilagoditev finančnega načrta investicije in se o tem že pogovarjala z ministrskim predsednikom Enricom Letto in ministrom za infrastrukture Mauriziom Lepijem,« je povedala Serracchianijeva. Dodala je še, da je vzpostavila tudi stik s predsednikom Cassa Depositi e Prestiti Francem Bassaninijem, ki je tudi pokazal konkretno pripravljenost, da se gradnja tretjega voznega pasu na avtocesti A4 konča. »Zato namenjam tudi prevzeti mesto komisarja in storiti vse, kar bo v moji pristojnosti, da probleme, ki so se doslej pojavljali, rešim,« je še zapisala v tiskovnem sporočilu.

Nova predsednica FJK pa je tudi izrazila zado-

Predsednica FJK Debora Serracchiani

voljstvo zaradi novice, da bo morda prišlo do enoletne odložitve ukinitve 31 sodišč v Italiji. Med temi je tudi sodišče v Tolmeču, o odložitvi ukinitve pa se je Serracchianijeva pogovarjala z notranjo ministrico Annamario Cacellieri. »Če bo novica o odložitvi potrjena, bomo imeli leto dni časa, da uveljavimo naše razlage proti ukinitvi tolmeškega sodišča,« meni Serracchianijeva. Sicer pa je Dežela proti ukinitvi tega sodišča vložila tudi pritožbo na ustanovo sodišče, ki naj bi o nej razpravljalo 2. julija.

VIDEMSKA UNIVERZA

Novi rektor Alberto Felice De Toni

VIDEM - Novi rektor Univerze v Vidmu je Alberto Felice De Toni. Izvolili so ga včeraj v drugem krogu, dobil pa je 345 glasov. Na volitvah je sodelovalo 920 od 1232 volivcev, in sicer 77,03% rednih profesorjev, 76,44% pridruženih profesorjev, 77,66% raziskovalcev, 59,46% študentov in 72,11% tehnično-administrativnega osebja.

De Toni se je rodil 27. junija 1955 v Curtarolu (Padova), na univerzitetu v Padovi pa je diplomiral iz kemije. Najprej je delal pri Eniju, že od leta 1986 pa je zaposlen na videmski univerzi. Začel je kot raziskovalec, od leta 2000 pa je redni profesor. Bil je dekan fakultete za inženirstvo in predsednik vrste znanstvenih državnih in krajevnih združenj. Med drugim je bil tudi podpredsednik Znanstvenega področja v Trstu.

Alberto Felice De Toni

SLOVENIJA - Promocija slovenske kulture

Vlada zagotovila ponovem zagon Skici na Dunaju

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na včerajšnji seji razveljavila določilo o ukinitvi slovenskega kulturno-informacijskega centra Skica na Dunaju. Določila je tudi, da se uredi razmerje med pristojnimi resorji in Študentskim domom Korotan glede uporabe prostorov za umetniško rezidenco. Skica bo nadaljevala z delovanjem v prostorih slovenskega veleposlaništva na Dunaju. Z razveljavitvijo predhodnih določil je vlada ponovno ustanovila Skico kot kulturno-informacijski center na Dunaju, čigar poslanstvo je promoviranje slovenske kulture in umetnosti ter spodbujanje sodelovanja med slovenskimi in avstrijskimi posamezniki in institucijami na teh področjih.

Nekdanja vlada je ukinila Skico s 1. marcem, pri čemer je ohranila dejavnost promocije slovenske kulture. Program promocije kulture v Avstriji je nekdanja vlada naložila direktoratom za ustvarjalnost ter za kulturno dediščino na te-

danjem ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Skica je bila na Dunaju ustanovljena leta 2010 na podlagi tripartitnega dogovora med tedanjimi ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ministrstvom za kulturo in ministrstvom za zunanje zadeve. Tedaj je bil sklenjen dogovor o skupnem načinu financiranja in upravljanja tega centra. Ministrstvo za zunanje zadeve pa je približno pred dvema letoma ukinilo sektor za kulturno sodelovanje in Skica je bila edina ustanova s področja kulture, ki je še ostala pod okriljem nekdanjega zunanjega ministrstva.

To se je pozneje tudi odzvalo na nameri nekdanjega ministrstva, pristojnega za kulturo, o ukinitvi. Tedanjem zunanjim minister Karel Erjavec je pisno odgovoril ministru Žigi Turku in se zavzel za čimprejšnji sklic sestanka predstavnikov obeih ministrstev z namenom ohranitve kulturnega centra na Dunaju. (STA)

SLOVENIJA

Samo Hribar Milič še naprej predsednik GZS

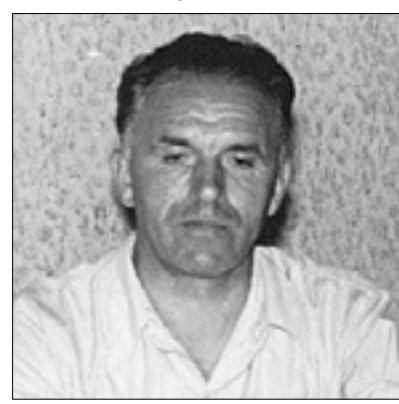
LJUBLJANA - Skupščina Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je včeraj za predsednika zbornice izvolila Samo Hribar Miliča, ki tako na tem mestu ostaja še en dvoletni mandat. Predsednik GZS je med prioritetami v mandatnem obdobju 2013 - 2015 izpostavil prizadevanja, da bo gospodarstvo vplivnejše. »Da bomo torej močnejši pri sprememjanju slovenskega poslovnega okolja, predvsem pa si bomo prizadevali za več prave države, hitrejše spremembe na področju bančnega in finančnega poslovanja, predvsem pa da bo gospodarstvo imelo boljše pogoje za poslovanje,« je dejal.

Hribar Milič je na položaju predsednika GZS in hkrati generalnega direktorja zbornice od junija 2011, ko se je upravni odbor odločil za združitev obeh funkcij. Na tedanjih volitvah so se za predsedniško mesto potegovali štirje kandidati, tokrat pa ni imel protikandidata.

KUBED - Jutri spominska slovesnost

Ob 100-letnici rojstva pesnika Alojza Kocjančiča

KUBED - V okviru proslavljanja 100-letnice rojstva prvega slovenskega istrskega pesnika Alojza Kocjančiča so pred mesecem dni v Kopru predstavili Kocjančičeve knjige Pesmi in zapis. Alojz Kocjančič (1913-1991) se je v slovenski kulturni prostor zapisal kot prvi slovenski istrski pesnik ali kot je zapisal Tone Pavček ob ponatisu njegove pionirske pesniške zbirke Šavrinske pesmi: »Slovenske Istre dolgo in predolgo ni bilo v slovenski književnosti. Živila je na robu naše pismenosti in naše zavesti, kot da nam ni mar mediterranske sončnosti in še manj tega, da bi držali korak s tamkajšnjim slikarstvom in stavbarstvom ali vsaj s ljudsko pesmijo. Te bolj ali manj prazne strani je prvi popisal s pesmimi Ku-bejan, duhovnik in svečenik besede Alojz Kocjančič. Istra je z njim za zmeraj tudi v poeziji zares postala

tudi slovenska, on pa njen pesnik.«

Niz prireditev v spomin na stolnico rojstva Alojza Kocjančiča pa bo do v Društvu Skala zaključili jutri v Ku-bejanu, duhovnik in svečenik besede Alojz Kocjančič. Istra je z njim za zmeraj tudi v poeziji zares postala

VČERAJ V TRSTU

Umrla je pisateljica Ivanka Hergold

TRST - V redakcijo smo včeraj prejeli vest, da je v Trstu v sedemdesetem letu strošti ne-nadoma umrla književnica Ivanka Hergold. Doma je bila s Koroškega, a je po študiju na ljubljanski univerzi po kraju poslužbovanju v Sloveniji prišla v Trst, kjer je prezivela praktično vse svoje življenje. Poučevala je na šolah s slovenskim učnim jezikom, med drugim na srednji šoli Ivan Cankar in na Strokovnem zavodu za industrijo in obrt, pozneje pa tudi na videmski univerzi.

Novele in črtice je objavljala v zamejskih revijah in v Primorskem dnevniku, kjer je bila nekaj časa tudi lektorica, pri začetkih ZTT so njene proze izšle v knjižni obliki.

Cerkno še danes in jutri v znamenju jazza

CERKNO - Cerkno se vsako po-mlad za nekaj dni prelevi v pravo svetovno prestolnico jazza. Tudi letos med 23. in 25. majem, v tem severno-primorskem mestu, poteka že 18. mednarodni jazz festival Jazz Cerkno. Na odru se predstavlja peстра glasbena četa izvrstnih glasbenikov iz Slovenije in tujine, katerim je skupna želja po eksperimentiranju, rušenju okostenelih pregrad in iskanju novih prijemov v skladanju, igranju ter predstavljanju jazz glasbe. Na tokratnem festivalu je mogoče prisluhniti in si ogledati Salomon / Codjia / Ploug (SLO, FRA, DAN), Doppeloppel (NEM), C. Bauer, J. Bauer, U. Kropinski, H. »Joe« Sachse, Tumbarinos de Gavoi (Sardinija), The Elec-trics (SVE, NEM, KAN), A. Dörner, S. Ericson, J. Williamson, R. Strid, Drašler / Karlovčec / Drašler (SLO), Kimmo Pohjonen - Alcoholic Atheists (FIN), Tristan Honsinger solo (ZDA), Eco D'Alberi Quartet (ITA), E. Marraffa, A. Braida, A. Borghini, F. Spera, Eneidi / Honsinger / Kern / Falb (ZDA, AUT) in Cyro Baptista & Banquet of the Spirits (BRA, ZDA). Kot je v Cerknem že dolgoletna praksa je poskrbljeno tudi za pester spremjevalni program, na katerem je tokrat osrednja pozornost posvečena projekciji dokumentarnega filma o finskem harmonikarju Kimmu Pohjonenu - Soundbreaker. Dopoldnevi so rezervirani za glasbeno delavnico za otroke, delavnico glasbene fotografije ter delavnico na temo divje hrane. (Roša)

V Sežani danes štirje stand-up komiki

SEŽANA - V amfiteatru Kosovelovega doma v Sežani bo danes zvezčer precej veselo. Od 20.30 dalje bodo namreč za smeh in zabavo skrbeli stand-up komiki Jonas Žnidarsič, Simon Zajc, Vasja Simić Vasko, Iva Lačan in Žan Papič. Večer bo vodil Andrej Težak Tešky. Večer pripravljajo v sodelovanju s Klubom študentov Sežana, gre pa za prvega iz niza večerov stand-up komedije. Vstopnina je 10 evrov, 5 evrov za mlajše od 30 let, za člane Kluba študentov Sežana (z dokazilom) pa 3 evre.

V nedeljo v Kosovelovem domu plesna predstava Cirkus Copatky

SEŽANA - V nedeljo ob 18. uri se bo v Kosovelovem domu (velika dvorana) v Sežani predstavila plesna skupina Mehki čevlji s plesno predstavo Cirkus Copatky, ki prikazuje življenje cirkuskih artistov, levov, klovnov ipd. V sredo, 29. maja, bosta še dve ponovitvi za šolski in predšolski abonma. Predstava je nastala v koprodukciji KD Jožeta Pahorja in Kosovelovega doma Sežana. Režiserka in scenaristka je Milojka Širca. Pri ko-reografiji sta sodelovali tudi člani skupine, študentki Marjana Garzarolli in Sabina Sovdat. V predstavi nastopa 40 plesalcev, starih od 6 do 25 let. Glasba sega od francoskih balad, kjer je glavni instrument harmonika, do koračnic in klezmer ter etnične glasbe s sodobnim jazzom pridihom. Skupina se je tudi tokrat povezala s krožkom Likovno snovanje OŠ Dutovlje, ki pod mentorstvom Vlaste Markočič pripravlja rekvizite. Učenci so pripravili ilustracije, za plakat in gledališki list. Poleg tega v predstavi sodelujejo trije dijaki SŠ Srečka Kosovela Sežana, ki sicer sodelujejo v šolski dramski skupini.

Čas je za ...

1. rojstni dan

SOBOTA, 25. MAJ 2013

RIBIČ
PEPE
ob 11h

ČUKI
ob 16h

NAGRADA
300€
ob 19h

www.supernova.si

NAKUPOVALNI CENTER
SUPERNOVA ●
NOVA GORICA

Mercator

OBI

**SPORTS
DIRECT.com**

dm

Optika **Clarus**

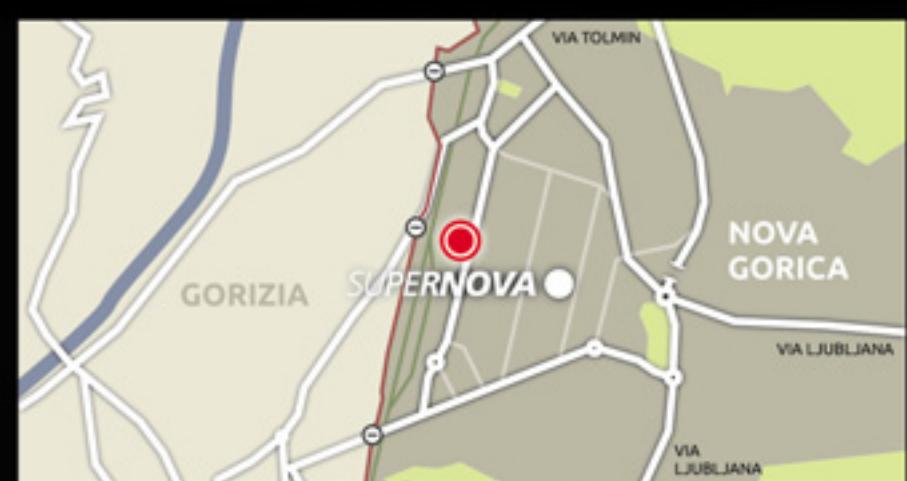
**BABY
CENTER**

JYSK

kik
TOTAL DISCOUNT

TEDI
A Tedi World

Mr Pet
Trgovina z živališčnino

SUPERNOVA NOVA GORICA, Prvomajska ulica 35, 5000 Nova Gorica

IZPOLNI NAGRADNI KUPON ZA 300 €

Izpoljen kupon na dan prireditve oddaj v nagradni boben in ob 19. uri osebno prevzemi nagrado!

IME IN PRIIMEK

PODPIŠ*

*Pravila nagradne igre so objavljena na www.supernova.si. S podpisom potrjujete, da ste seznanjeni s pravili in se z njimi strinjate.

NASLOV

POŠTA IN KRAJ

TELEFON

E-NASLOV

SUPERNOVA ●

OBČINA TRST - Novi prometni načrt nared že pred poletjem?

Okrog Akvedota za pešce, v Ul. Pietà cenejše parkiranje

Tržaška občinska uprava računa, da bo prometni načrt sprejet že pred poletnim premorom, tam nekje v juniju ali juliju, trenutno pa se že kakih deset dni z njim ukvarjajo prisotne komisije občinskega sveta. Vendar se že zdaj nakazuje, kaj čaka Tržačane v prihodnosti, seveda če bo načrt zares sprejet. Nekatere novosti, predvsem v zvezi z uvedbo območij za pešce in olajšav glede plačevanja parkirnine, sta včeraj dopoldne na križišču med ulicama Crispin in Nordio napovedala občinska odbornica za promet in mobilnost Elena Marchigiani in območni predstavnik družbe Saba Italia, ki upravlja več parkirišč v parkirnih hišah v mestu, Giulio Torres, srečanja z novinarji pa so se udeležili še predsednik komisije občinskega sveta za urbanistiko in promet Mario Ravalico ter nekateri tamkajšnji trgovci.

Izbira lokacije ni bila naključna: prav območje med ulicami Crispin, Nordio in Toro bo namreč, skupaj s Terezijansko četrtoj, eno izmed prvih, ki bo - tudi spričo dejstva, da tam dejansko ne krožijo avtobusi mestnega javnega prevoza - prednostno namenjeno pešcem, čeprav ne izključno njim, saj, kot smo slišali včeraj, bodo dostop imeli taksiji, vozila za invalide in dostavna vozila, pa tudi tamkajšnji stanovalci, ki že zdaj razpolagajo z garažo oz. dostopom na javno cesto, bodo lahko še naprej mirno pripeljali svoja vozila. Občinska uprava je v stiku s krajevnimi prebivalci, trgovci ter lastniki obratov in lokalov, da bi se glede določanja območij se-

Tržaška občinska uprava želi s prometno preureditvijo prispevati k pozitiviti nekaterih mestnih predelov in k izboljšanju kakovosti bivanja

KROMA

znanila z njihovimi potrebami, vsekakor bosta ravno omenjeni območji med prvimi postalni nekakšni »preferenčni coni« za pešce, kar se lahko izkaže kot poskus uvajanja lažjih inovativnih ukrepov, katerih cilj je vsekakor poživiti omenjeni območji in izboljšati kakovost bivanja, je dejala Marchigianijeva. Občinske upravitele k optimizmu navdaja dejstvo, da so že nedavno poskusno uveli območja za pešce (v bližnji prihodnosti - točneje 1. in 2. ter 8. in 9. junija - jih bo do še), odziv pa je bil pozitiven.

Nova mestna prometna ureditev seveda ne more iti mimo možnosti primernega parkiranja. S tem v zvezi je najpomembnejša novost ta, da sta Občina Trst in družba Saba Italia dosegli dogovor, na podlagi katerega bo za krajevne stanovalce parkiranje v garaži v Ul. Pietà pri glavnih bolnišnicah ter na območju v radiju 250 metrov možno po znižani tarifi, na podlagi katere bo za celoletno parkiranje potrebitno odšteti 750 evrov, kar znaša 62 evrov na mesec oz. 2 evra na dan (po normalni tarifi je za enourno parkiranje potreben plačati 1,5 evra). Podobno rešitev načrtujejo v prihodnje tudi za območji, na katerih delujejo Sabini garaži v Silosu pri železniški postaji in v trgovskem središču Il Giulia. Poleg tega namerava družba Saba Italia nuditi tudi možnost nakupa dvo-oz. trimesečnih abonmajev ter posebne predplačniške kartice, ki jo trenutno že lahko koristi osebje glavne bolnišnice, omogoča pa 165 ur parkiranja za ceno 40 evrov, kar znaša 0,24 evra na uro. (iž)

Pristaniška oblast spodbuja okolju prijazno pristanišče

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi in predsednik Fundacije za trajnostni razvoj Edo Ronchi sta včeraj podpisala sporazum o sodelovanju za spodbujanje okolju prijaznih pristaniških dejavnosti. Namen dogovora je ustvariti novo strategijo upravljanja v tem sodelovanju s pristaniškimi delavci in podjetji, je dejala Monassijeva, po mnenju katere bo to pomemben prispevek v prizadevanjih za utrditev vloge tržaškega pristanišča v Evropi in na Sredozemljju.

Danes začasno brez elektrike

Družba Acegas-Aps obvešča, da bo danes zaradi vzdrževalnih del na električnem omrežju morebiti prišlo do začasne prekinitev dobave električne energije na nekaterih območjih, prekinitev pa bo trajala do največ tri minute. Do prekinitev bo lahko prišlo med 9. in 10. uro v Trstu v ulicah Barison, Bolaffio, Carnaro, D'Angeli, Grimani, Hollan, Lucano, Montebello Parenzan, Revoltella, Scomparini, Trevisani, na stopnišču Bonghi Ruggero, na Reški cesti in na cesti za Rocol. V Križu pa bo lahko prišlo do prekinitev električnega toka med 10. in 11. uro.

Karabinjerji preprečili samomor ženski brez službe

Karabinjerji s pokrajinskega poljstva v Istrski ulici so včeraj popoldne preprečili samomor 56-letne ženske, ki je brezposelna in je ostala brez denarja za plačevanje najemnine. Ženska je namreč poklicala karabinjerje in napovedala, da se bo vrgla s strehe bližnjega stanovanjskega bloka na Istrski ulici. Medtem ko je en karabinjer zadržal žensko na telefonu, sta se dva njegova kolega povzpela na streho in prišla do ženske ter jo prepričala, da se je premislila.

OBČINA TRST - Jutri zvečer na Velikem trgu

Koncert skupine Green Day: jutri vrsta omejitev v prometu

Priprave na koncert ameriške pop-punk skupine

Prerekanje, prerivanje in razbijanje kozarcev

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture so v sredo zvečer posegli v znamen lokalu v Ul. Cadorna, kjer je prišlo do prerekanja, prerivanja in razbijanja kozarcev. Policisti so ugotovili, da je bilo v zadevu vpletene šest oseb, in sicer dva italijanska državljanja ter štiri tuge državljanke. Po živahnem prepiru in nekaterih razbitih kozarcih se je šesterica oddaljila po Ul. Cadorna. Po prihodu policije pa se je približil človek, rekoč da namerava povrniti škodo. Toda očitno ga je imel še kar precej pod kapo in so ga policisti identificirali. Tako pa je 38-letni M. B. začel zmerjati policiste in motiti njihovo delo. Zato so ga kmalu pospremili na kvesturo, kjer so ga prijavili na prostoti zaradi pisančevanja in žalitve javne osebe.

Ukradli 500 evrov v stanovanju v Ul. Carducci

V sredo so neznanci vdrli v neko stanovanje v Ul. Rossetti, od koder so nazadnje odnesli 500 evrov. Krajo je opazil lastnik stanovanja ob prihodu na dom in poklical policijo. Krajo preiskujejo policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture.

Policisti aretilali mladega tatu iz Acirealeja

Policisti mobilnega oddelka kvesture so v sredo zvečer aretilali 19-letnega M. A., rojenega v Acirealeju, ki ga sile javnega reda že dobro poznajo. Mladenci so aretilali pod obtožbo poskusa kraje, potem ko so ga zasačili v prostoru nekega supermarketa, ki je zaprt za javnost. Po krajši preiskavi so policisti ugotovili, da je ukradel denarnico nekega uslužbenca, mladenci pa so odvedli v koronejski zapor.

Vozila sta brez zavarovanja in z lažnimi dokumenti

Na mejnem prehodu pri Fernetičih so karabinjerji z nabrežinskega poljstva zasegli avtomobil, ki sta ju upravljala ukrajinska državljanja, in sicer 36-letni R. Y. in 38-letni R. I. Karabinjerji so med nadzorom ugotovili, da sta bili obe vozili brez obveznega zavarovanja, saj sta imela voznika pri sebi lažne dokumente. Karabinjerji so Ukrajincu prijavili na prostoti.

Vozil je v vinjenem stanju, zdaj pa je brez avta

Karabinjerji s poljstva v Bazovici so med nadzorom prometa prijavili na prostoti 40-letnega Tržačana B. S., že znanega silam javnega reda. Tržačana so ustavili, ko je vozil v »ocito« vinjenem stanju. Karabinjerji so avtomobil zasegli, Tržačanu pa odvzeli voznisko dovoljenje.

ZGONIŠKA OBČINA - Davčna osnova IMU za proizvodna poslopja: 0,76%

Zgonik, obračun 2012: 237 tisoč evrov presežka

Obračun 2012 je bil za zgoniško občino nadvse zavidljiv. V lanskem letu je izpeljala 83 odstotkov zastavljenega programa, na področju investicij pa je bilo opravljeno delo še izdatnejše: nad 87 odstotkov. Upravno poslovanje se je zaključilo s presežkom v višini 237.446 evrov. V obdobju hude gospodarske krize, krčenja sredstev in omejenih prispevkov je rezultat še toliko bolj vreden, saj priča o smotrnom upravljanju javnega denarja v Zgoniku.

Zgoniški občinski svet je na včerajšnji seji odobril obračun poslovnega leta 2012 z glasovi svetnikov levo-sredinske večine in svetnika Severne lige Gianfranca Melilla, vodja skupine Slovenske skupnosti Dimitri Žbogar se je vzdržal, medtem ko sta svetnika Ljudstva svobode Denis Ziganje in Pietro Geremia glasovala proti.

Občinska uprava je takoj izkoristila del presežka iz lanskega leta za potrebitno investicijo: 20 tisoč evrov bo vložila v nakup novih računalnikov, ker so sedanji »zastareli in slabo delujoči«, kot je ob predstavitev sklepa pojasnil župan Mirk Sardoč. Sklep je bil odobren soglasno.

Pred tem je občinska skupščina prav tako soglasno odobrila sklep o »ponovni odobritvi proračuna za finančno leto 2013 s spremembami, potrebnimi za spoštovanje pakta stabilnosti«.

Sardoč je omenil »ozadje«, ki je prisililo občinsko upravo v spremembu proračuna. Zgoniška občina je odobrila proračun 2013 18. aprila letos. Iste dne je bil sprejet pakt stabilnosti z novimi omejevalnimi ukrepi. Občina je bila zato prisiljena prilagoditi svoj finančni dokument novim

Obrtna cona
Zgonik: davčna
osnova davka IMU
0,76%

KROMA

normam. Znižati je bilo treba stroške za osebje, in sicer za 23 tisoč evrov. »To smo uskladili s tem, da preložimo vpoklic prevajalca v službo na mesec oktober. Tako bomo prihranili 17 tisoč evrov. Nadalje predvidevamo, da bomo z novim knjigovodjo, ki bo nadomestil sedanjega (po upokojitvi) prihranili 6 tisoč evrov,« je ocenil Sardoč. Pakt stabilnosti je prisilil občino k znižanju stroškov za skupno 60 tisoč evrov. Od teh pa je občina lahko odbila znesek, ki ga

vrača za posojila, to je 55 tisoč evrov, in omenjenih 23 tisoč evrov (znižani stroški za osebje). Tako bo ostalo občini »v dobro« 18 tisoč evrov, je izračunal Sardoč.

Nadalje je bila občinska skupščina »primorana« izglasovati odlok o spremembah davčne osnove davka na nepremičnine IMU za proizvajalne površine. Občinski svet je na seji 18. aprila za tovrstna poslopja (za industrijske in obrtniške dejavnosti, na primer tiste v zgoniški obrtni

coni) predvidel davčno osnovo v višini 0,74 odstotka. 7. maja pa je finančno ministrstvo izdalо odlok, po katerem morajo občine za ta poslopja predvideti davčno stopnjo v višini 0,76 odstotka. Kvečemujo lahko le zvišajo (za največ 3 promile), ne smejo pa je znižati. »Zato smo de facto primorani zvišati obdavčitev za ta poslopja na 0,76 odstotka,« je s kančkom grenkobe ugotovil župan Sardoč.

M.K.

SINDIKATI - Delo **Danes protest pred prefekturo**

Zahteva po ustanovitvi posebnega organa za povezovanje lokalnih uprav, delodajalskih organizacij in sindikatov za takojšnje ukrepe za razvoj gospodarstva je glavni namen demonstracije, ki jo bodo priredili zvezni sindikati Cgil, Cisl in Uil danes popoldne na Velikem trgu. Protestna pobuda bo trajala od 15.30 do 18. ure, na njej pa bodo odločno zahtevali, da vsi dejavniki sodelujejo in skupaj načrtujejo strategije, ki bodo privedle do ponovne rasti.

To bo le ena izmed pobud, ki so jih pripravili sindikati in ki so jih predstavili pred nekaj dnevi. Druga demonstracija bo na dejelni ravni v Vidmu v pondeljek, 10. junija. Kot smo že poročali, sindikati poudarjajo, da je gospodarsko in socialno stanje na Tržaškem zelo hudo, saj je križa udarila po vseh, doslej pa je bilo storjeno premalo. Zato je nujno ukrepati, poudarjajo sindikati, ker se bo stanje sicer še poslabšalo. Še predvsem je nujno, da pri tem sodelujejo vsi, ker je gospodarska kriza že spošljena in sistemská.

Deželni tajnik desničarsko usmerjenega sindikata Ugl. Matteo Cernigoj je medtem včeraj v tiskovni noti kritiziral pobudo, češ da protesti na trgih ne služijo, še manj v kriznem obdobju. Cernigoj ugotavlja, da sindikati Cgil, Cisl in Uil očitno raje delujejo ločeno. Zato bo sindikat Ugl še naprej pomagal delavcem neposredno v podjetjih, še piše v izjavi za tisk, in nudil brezplačne storitve tistim, ki to najbolj potrebujejo. (ag)

ZAHODNI KRAS - Med Prosekom in Božnjem poljem

Namesto srn nove trgovine?

Rajonski svet zavrnil gradbeni načrt na območju prodajalne pohištva Elio

Območje za prodajalno pohištva Elio, kjer naj bi zgradili trgovski center

KROMA

Na obsežnem travniku za prodajalno pohištva Elio med Prosekom in Božnjem poljem, tam kjer se nebogljeno pašoje srnice in skakljajo kózice, naj bi zgradili trgovski center. O načrtu je pred časom razpravljal zahodnokraški rajonski svet in izdal o njem negativno mnenje.

Načrt ni nov. Podjetje Elio Arredamenti, lastnik prodajalne pohištva in celotnega območja za njim, ga je predložilo tržaški občini že avgusta 2002. Načrt je bil junija 2003 tudi odobren z desletnim rokom veljave.

Rok bo zapadel čez mesec dni. Zato verjetno ni čudno, da je bil načrt

ponovno predstavljen, očitno z namenom, da bi - s ponovnim sprejetjem - podaljšali njegovo veljavnost.

Načrt je izdelal projektantski urad inž. Giovannija Cervesija.

Predvideva porušenje dela do sedanjega poslopja prodajalne pohištva Elio (od skoraj 10 tisoč kubičnih metrov prostornine naj bi jih ostalo nekaj več kot 5 tisoč), na novo pa naj bi zgradili poslopje z nekaj več kot 33 tisoč kubičnimi metri prostornine. Novo poslopje naj bi zgradili za obstoječim; seglo naj bi na del sedanjega

travnika, tam, kjer ob obilnem de-

ževju nastane kal. Novo poslopje naj bi bilo visoko največ devet metrov. Uredili naj bi tudi parkirišča za uslužence in odjemalce. Trgovski center naj bi bil namenjen »industrijskemu in obrtnemu namenu, z laboratoriji, skladišči, uradi.« Obenem naj bi uredili trgovino za prodajo »proizvodov industrijske in obrtne proizvodnje, sestavne dele in tehnološke proizvode z izjemo proizvodov širše potrošnje.«

O načrtu naj bi dokončno besedo v kratkem izreklo tržaški občinski svet. M.K.

Fotografije Borisa Prinčiča v The arphoto gallery

V razstavni galeriji The arphoto gallery v Ul. Diaz 22/C bodo danes odprtli razstavo del slovenskega fotografa Borisa Prinčiča. Gre za fotografije iz lani nastalega novega ciklusa Jaz (Ego), prikaz abstraktnih avtoportretov.

Prinčič je po rodu iz Gorice, je član tamkajšnjega fotokluba Skupina 75, sodeloval je že na številnih skupinskih razstavah, imel pa je tudi vrsto samostojnih razstav, med njimi tudi v Ljubljani, v zgoniški Enoteki in v Bambečevi galeriji na Opčinah.

V muzeju Revoltella o boju proti raku

V auditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz bo danes ob 18. uri na sporednu tretje srečanje o posredovanju znanosti v javnosti z naslovom Znanost in mesto. Tokrat bo govor o novih oblikah boja proti raku. Govorila bo sta onkolog iz bolnišnice v Avianu Umberto Tirelli in direktor oddelka za znanosti živiljenja na tržaški univerzi Giannino Del Sal.

Razstava del slikarja Luke Široka

V likovnem studiu Gary Lee Studio na Trgu Campo Marzio 9/C bodo danes ob 18. uri odprtli razstavo del slovenskega slikarja Luke Široka. Razstavljenih bo deset slik večjih razsežnosti.

Luka Širok (letnik 1982) je diplomiral iz likovne umetnosti na beneški univerzi, živi v Šmartnem na slovenski strani goriških Brd in je že razstavljal v Sloveniji, Avstriji, Italiji, ZDA in Nemčiji.

Po sledeh Tomizzevih Mladoporočencev iz Ul. Rossetti

Skupina 85 bo priredila jutri zgodovinsko-umetnostno-literarni sprehd po potek Tomizzevega romana Mladoporočencev iz Ul. Rossetti. Udeleženci bodo ob 17.30 krenili po potek Stanka Vuka in Dani Tomažič od trga pred sodiščem do drevoreda in Ul. Rossetti in do vile Engelmann.

V pondeljek, 27. maja, pa bo v dvorani hotela Duchi d'Aosta okrogla miza o Tomizzevem romanu La migliora vita. Sodelovali bodo Roberto Dedenaro, Pierluigi Sabati, Fulvio Senardi, Patrizia Vascotto in Martina Voci.

Per bon, For real, knjiga dj-ja Rickyja Russa

Prostori tržaškega nočnega kluba Tetris (Ul. della Rotonda 3) se bodo to nedeljo spremenili v rok knjigarno. Ob 19.30 bo namreč stekla predstavitev knjige Per bon, For real - Monade, robe serie e riflessioni rock'n'roll de un DJ triestin a New York, El Grande Pomo in La Merica tržaškega dž-ja Rickyja Russa. Prvo knjigo štiridesetletnega Tržačana je izdala založba Editor Nativi, Bora.La. Gre za neke vrste zbirko vtipov, ki si jih je Russo nbral lani jeseni v New Yorku. Tržaški dž, bivši sodelavec Radia in TV Kopar Capodistria in tržaškega dnevnika Il Piccolo, se je po vrnitvi in Trst odločil, da bo svojo ameriško izkušnjo opisal tudi širši javnosti in tako sestavil knjigo. Per bon, For real bo od 26. junija na voljo v mnogih tržaških knjigarnah.

Nedeljsko predstavitev bodo od 18.30 dalje popestrile plošče številnih tržaških dž-jev (Jack Rabbit Slim, Stoner, Lupin, Tina Cellar, Clara F'n Deester, Martino) in akustični nastopi bendov Busy Family, Cortex in Gonzales. (R.D.)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 24. maja 2013
SUZANA

Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.39
- Dolžina dneva 15.14 - Luna vzide ob 19.59 in zatone ob 4.46

Jutri, SOBOTA, 25. maja 2013
GREGOR

VREMEVČERAJ: temperatura zraka 17,5 stopinje C, zračni tlak 1000,3 mb ustaljen, vlagi 50-odstotna, veter 26 km na uro severnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Šolske vesti

OTROŠKE JASLI MAJA, Repen 130 - če želiš, da bo tvoj otrok preživel poletne počitnice v objemu narave pod bozovim gozdčkom, obišči naš vsak dan od 7.30 do 16.00 ali pa poklici tel. št.: 040-327522, 340-4022209.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel sporoča, da se je pričelo vpisovanje otrok v poletne centre. Namenjeni so otrokom, ki obiskujejo jasli, otroške vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom od 1. do 3. leta, otrokom od 3. do 6., in od 6. do 12. leta. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Gimnastica 72, od pon. do petka, od 8.00 do 16.00, tel. 040-573142, urad@dijski.it).

OBČINA DOLINA obvešča, da so do petka, 31. maja, odprtva vpisovanja za korištenje šolskih kosi in predhodne prijave za korištenje storitve občinskega šolskega prevoza v š.l. 2013/14. Obrazci so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it in morajo biti predloženi na protokol od ponedeljka do petka, od 8.30 do 12.15 in ob ponedeljkih in sredah, od 14.30 do 16.45. Pojasnila na tel. št. 040-8329 239/281, faks 040-228874 (Urad za izobrazbo in šolske storitve) ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »Fast & Furious«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »No - I giorni dell'arcobaleno«.

ARISTON DEI FABBRI - 18.00, 21.00 »Il cavallo di Torino«.

CINECITY - 16.30, 17.00, 18.40 »Epic«; 21.40 »Epic 3D«; 16.15, 19.00, 21.45 »La grande bellezza«; 19.05 »Iron Man 3«; 16.15, 17.40, 19.00, 21.45 »Il grande Gatsby«; 20.30 »Il grande Gatsby 3D«; 16.30, 17.40, 19.05, 20.40, 21.40 »Fast & Furious«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »Miele«; 18.30, 22.00 »Confessions«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.15 »Il grande Gatsby«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »La grane bellezza«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 21.45 »A lady in Paris«; 18.20, 20.15 »Viaggio sola«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.10, 23.05 »Balkanska bojevnica«; 16.00 »Hipnotizer«; 15.40, 17.20, 18.20, 20.00, 21.00, 22.50 »Hitri in drzni 6«; 18.30 »Iron Man 3«; 18.40 »Klic v silki«; 16.40 »Ljubimci nad oblaki«; 18.50 »Stranski učinki«; 16.50 »Vaje v objemu«; 22.40 »Velika poroka«; 15.50, 21.15 »Veliki Gatsby 3D«; 20.45 »Zlobni mrtveci«; 21.05 »Zvezdne steze: V temo«; 18.35 »Zvezdne steze: V temo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.20, 20.15, 22.15 »Effetti collateralni«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Epic - Il mondo segreto«; Dvorana 3: 16.40 »Kiki consegne a domicilio«; 19.30, 22.00 »Il grande Gatsby 3D«; Dvorana 4: 15.50, 17.55, 20.05, 22.15 »Fast & Furious 6«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 19.50, 22.15 »Fast & Furious 6«; Dvorana 2: 17.15, 19.45, 22.15 »La grande bellezza«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Epic«; Dvorana 4: 17.30 »Iron Man 3«; 20.10, 22.00 »Miele«; Dvorana 5: 17.00, 19.40, 22.10 »Il grande Gatsby«.

Čestitke

Dobrodošla mala EMILY! Osrečila si mamico Martino in očka Christiana ter vseh nas. Srečni družinici čestitamo nona Vilma, nono Claudio, nona Marija in tetu Katja z Martonom. Denise in Simon pa ji pošiljata koš poljubčkov.

Jadranova ekipa je vesela, saj bo novo navijačico EMILY imela. Z mano Martino na tekme bo hodila, da bi očka Christiana bodrila. Emily, dobrodošla med nami! Jadranove navijačice (mlade in manj mlade).

Ob rojstvu male EMILY iskreno čestitim mamici Martini in očku Christianu, delčki pa želimo vse najboljše in najlepše v življenju. Vsi v družini Gropajc.

Draga VII in ISABELLA, lepi spomini so vse, kar zapise se ti v srce. Naj bo današnji dan Vajin najlepši spomin, ko sta si pred malim Andrejem obljudbila večni da. Patricija z družino.

Prireditve

SLAVIŠTNO DRUŠTVO Trst-Gorica-Videm in Slovenska Prosveta vabita na celodnevni simpozij ob 100-letnici rojstva prof. Martina Jevnikarja. Študijsko srečanje bo potekalo v dvorani ZKB na Općinah danes, 24. maja, s pričetkom ob 9.30.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 24. maja, ob 20. uri na »Rdeči večer«. V Kraški hiši bo gost pesnik Marko Kravos z jubilejnimi izborom poezije »V kamen, v vodo«. Umetniški dogodek bodo ob pesniku soustvarjali Tinkara Kovač z uglašbitvami, urednica MK Nela Malečkar in argentinski književnik Juan Octavio Prenz. V teku večera bo tudi odprtje razstave slik in male plastike Klavdija Palčiča »Veter v (š)oljki«, hommage Marku Kravosu. Prisrčno vabljeni!

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA iz Trsta vabi v soboto, 25. maja, v župniško dvorano pri cerkvi v Špetru na izročitev 25. Nagrade Dušana Černeta msgr. prof. Marinu Qualizzi. Na sporedu bodo tudi nastop zborov Rečan z Les, slavnostni govor Giorgia Banchiga in predstavitev knjige Zvezoba vrednotam - Podoba Dušana Černeta in po njem poimenovanih pobud. Začetek ob 20. uri.

MOŠKA VOKALNA SKUPINA LIPA vabi v športni center Zarja v soboto, 25. maja, ob 20.30 na 9. revijo moških vokalnih skupin in zborov »Fantje pojego na vasi«. Nastopajo: MoVS Lipa - Bazovica, MoPZ Kraški dom - Repentabor, Oktet Aljaž - Sv. Anton, Prade, Dekani, Slov. vok. skupina 4GIVEN - Štajerska. Vstop prost.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 26. maja, ob 18. uri v rojansko dvorano, Ul. Cordaroli 29, na ogled otroške igre »Jurček« v izvedbi Slovenskega odra in režiji Lučke Sušić. Pred pričetkom bo slovesno poimenovanje pevske sobe po msgr. Stanku Zorku.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ ob praznovanju 100-letnice godbe vabi na koncerte na vrtu ljudskega doma v Trebčah. Program: nedelja, 26. maja, ob 17. uri Pihalni orkester Breg in Godbeno društvo Nabrežina; sobota, 8. junija, ob 20. uri Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Pihalni orkester Divača; sobota, 15. junija, ob 20. uri Godbeno društvo Prosek in Pihalni orkester Kras Doberdob; nedelja, 30. junija, ob 20. uri Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

OTROŠKA DRAMSKA SKUPINA BREG vabi v nedeljo, 26. maja, ob 17.30 v Kulturni dom v Lokev na ogled glasbene igre »Večerne pravljice Ole-Lu-Oieia«. Glasba A. Puric, režija B. Hrvatič.

PRAZNOVANJE SV. TROJICE v Krogljah bo v nedeljo, 26. maja, ob 11. uri s slovesno sv. mašo, sledil bo koncert Malih kitaristov iz Brega pod vodstvom Lorenza Buona. Toplo vabljeni!

Martini in Christianu se je pridružila mala

Emily

Z njimi se veselimo
nonota, Giuliano in pranonota

Martina je Christianu "Slaucu" hčerko

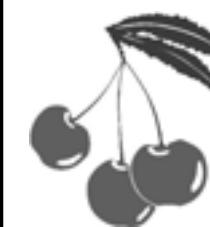
Emily

povila.
S srečno družinico se veselimo
vsi pri AŠZ Jadran

Evgenu Pahorju,

novemu komendniku in dolgoletnemu podporniku zbora,

čestitajo
Fantje izpod Grmada

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje

prireja

51. PRAZNIK ČESENJ

Petak, 24. maja: ob 18.00 odprtje kioskov od 20.00 dalje ples s skupino Alter Ego

Sobota, 25. maja: ob 18.00 odprtje kioskov od 20.00 dalje ples s skupino 3 Prašički

Nedelja, 26. maja: ob 16.00 odprtje kioskov od 18.00 dalje zabavna glasba Godbe Sv. Anton od 20.00 dalje ples s Kraškimi Muzikanti

Ponedeljek, 27. maja: ob 18.00 odprtje kioskov od 20.00 dalje ples z Ansamblom Nebojsegom

Prisrčno vabljeni v Mačkolje!

PODARIMO mlade mucke. Tel. št.: 040-213996 (v popoldanskih urah).

PRODAM Pando 4x4, letnik 2005, cene po dogovoru. Tel. št.: 040-9220183 (ob uri obedov).

PRODAM volneni žimnici. Tel. št.: 347-8111649.

RESNA GOSPA srednjih let, z izkušnjami, nudi pomoč družini pri čiščenju, likanju, oskrbi starejših, za največe 8 ur dnevno. Zainteresirani naj pokličejo tel. št. 328-9486440.

V BOLJUNCU prodam nezazidljivo zemljišče, 1.340 kv.m. Tel. 040-280910.

Osmice

BORIS IN SILVANA KOIJANČIČ sta odprla osmico v Prebenegu. Nudita domače pridelke. Tel. št.: 040-232223.

DRUŽINA PERTOT (Šp'lni) je odprla osmico v Nabrežini, stara vas št. 10. Vabljeni!

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

NA KONTOVELU pri Knedletvih sta odprla osmico Vasilij in Jasna. Vabljeni! Tel. št.: 040-225887.

OLJKARJI STAREC so odprli osmico, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

SAVRON ROBERTO je odpril osmico v Zgoniku. Pričakuje vaš obisk. Tel. št.: 347-2511947.

VPRAPROTU 15 je odpril osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. 349-3857943.

Loterija 23. maja 2013

Bari	23	81	53	3	89
Cagliari	82	24	20	67	38
Firence	75	26	82	29	88
Genova	66	31	3	58	8
Milan	30	79	53	90	35
Neapelj	76	9	15	54	20
Palermo	47	54	69	88	83
Rim	46	86	50	69	33
Turin	20	5	84	52	39
Benetke	35	64	33	2	31
Nazionale	33	15	59	31	53

Super Enalotto št. 62

14	22	36	53	59	66	jolly11
<tbl_info cols="

 SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
in SNG Drama Ljubljana
Osnovni abonmajski program

Peter Handke
ŠE VEDNO VIHAR
reziser:
Ivica Buljan

Danes, 24. maja, ob 19.30 (premiera – red A)
jutri, 25. maja, 2013 ob 19.30 – red B
v nedeljo, 26. maja, 2013 ob 16.00 – red C
(z avtobusnim prevozom za abonente v gledališču)
v ponedeljek, 27. maja, 2013 ob 19.30 – red T
v torek, 28. maja, 2013 ob 19.30 – red F

V veliki dvorani SSG, na tribuni z
občinstvom na održu, rezervacija je obvezna

Vse predstave so opremljene z
italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je
odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in
eno uro in pol pred začetkom predstave.
Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542
www.teaterssg.com

Lekarne

Do sobote, 25. maja 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Garibaldijev trg 4 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Garibaldijev trg 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burgo Garofolo.

Izleti

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunci obvešča, da izlet »Zeleni Zagreb in razstava Picassa« odpade.

POZOR, POZOR! AŠD SK Brdina organizira 9. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanja po ponedeljkih na sedežu društva, Repentabora ul. 38, do 27. maja, od 20. do 21. ure. Informacije na tel. 335-5476663 (Vanja).

V SOBOTO, 1. JUNIJA, se bomo podali v Maribor na grob blaženega škofa A.M. Slomška in v baziliko Marije, Matere Usmiljenja. Spremljal nas bo Pavel Goja. Vpis in informacije na tel. št. 347-9322123 (s. Angelina).

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi v Skandinavijo do Nordkappa od 22. junija, za 11 dni. Vse informacije in prijave na tel. (00386) 41800938 (Ana).

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm in Slovenska Prosveta

vabita v PETEK, 24. maja 2013,
v dvorano ZKB na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 2) na

simpozij ob 100-letnici rojstva prof. Martina Jevnikarja

Dopoldanski del (povezovalka) Olga Lupinec

9.30 - 9.45 Lojzka Bratuž Nagovor k spominu na Martina Jevnikarja
9.45 - 10.00 Robert Petaros Martin Jevnikar – življenje in delo
(s posebnim ozirom na univerzo v Vidmu)

10.00 - 10.15 Vera Ban Tuta Martin Jevnikar, docent slovenskega jezika in literature
na univerzi v Padovi

10.15 - 10.30 Zora Tavčar Svečenik našega jezika in slovstva
10.30 - 11.00 ODMOR

(Povezovalka) Loredana Umek) Martin Jevnikar o začetkih slovenske pripovedne proze

11.00 - 11.15 Marja Pirjevec Zamejska branja Martina Jevnikarja

11.15 - 11.30 Marja Cenda »Nepogrešljiva dopolnila« (Dela in poklici pisateljev)

11.30 - 11.45 Jože Horvat Jevnikarjev pogled na slovensko mladinsko književnost

11.45 - 12.00 Vilma Purič DISKUSIJA

12.00 - 12.30 PROSTO KAOS

Popoldanski del (povezovalka) Eva Fičur) Direktvna na licu mesta - Dunajska cesta 8-12 (od 9. do 13. ure logopedijska Miriam Kandut, tel. 347-8204897,

od 9. do 17. ure psihologinja in psihoterapeutki Martina Flego, tel. 347-0157118 in Jana Pečar, tel. 328-3572108, od 11. do 16. ure psihomotricistka Loredana Kralj, tel. 380-3224745).

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA

POČUTJA - Sklad Mitja Čuk organizira brezplačna srečanja do danes, 24.

maja, s psihologinjo-psihoterapeutko dr. Roberto Sulčič (tel. št. 349-3595560) na sedežu Sklada, Proseška ul. 131. Vabljeni!

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA

POČUTJA: pod pokroviteljstvom zbornice psihologov FJK bo psihoterapevt dr. Iztok Spetič do danes, 24.

maja, na razpolago za brezplačno svetovanje za otroke, najstnike, družine in odrasle. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 366-3625523 ali na iztok.spetic@tin.it.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v soboto, 25. maja, gobarski dan na Razdrtem. Ob 9. uri bo odhod na gobarjenje pod strokovnim vodstvom g. Slavka Šeroda, ob 13. uri bo otvoritev gobarske razstave v prostorih Bar Nanos (Razdrto) in v istih prostorih predavanje: »G. Slavko Šerod - Pomen gob« ob 18. uri. Dušan: (+38)670407923.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira brezplačno srečanje s psih. dr. Ingrid Bersenda v okviru tedna psihološkega dobrega počutja danes, 24. maja, ob 18.00 na temo »Izboljšaj odnos s svojim telesom tako, da se boš dobro počutil« v Ul. Canova 15. Tel. 320-7431637 (Ingrid).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja 51. praznik česenja od danes, 24. do ponedeljka, 27. maja, v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru »Na Metežicu«. Program: danes, od 20.00 dalje ples s skupino Alter Ego; v soboto, od 20.00 dalje ples s skupino 3 Praščki; v nedeljo, od 18.00 dalje zabavna glasba godbe Sveti Anton, od 20.00 dalje ples s skupino Kraški muzikanti; v ponedeljek, od 20.00 dalje ples z Ansambalom Nebojsegom. Odprtje kioskov: vsak dan ob 18.00, v nedeljo ob 16.00. Prisrčno vabljeni!

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Trstu zaprt do vključno danes, 24. maja. Uradi bo ponovno odprt 27. maja v Ul. Corneo 19.

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA

POČUTJA - Dan odprtih vrat z brezplačnim svetovanjem in informiranjem v skupnih prostorih na Opčinah, bo danes, 24. maja. Dostop možen s predhodno telefonsko najavo ali

direktvno na licu mesta - Dunajska cesta 8-12 (od 9. do 13. ure logopedijska Miriam Kandut, tel. 347-8204897,

od 9. do 17. ure psihologinja in psihoterapeutki Martina Flego, tel. 347-0157118 in Jana Pečar, tel. 328-3572108, od 11. do 16. ure psihomotricistka Loredana Kralj, tel. 380-3224745).

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA

POČUTJA: pod pokroviteljstvom zbornice psihologov FJK bo psihoterapevt dr. Iztok Spetič do danes, 24.

maja, na razpolago za brezplačno svetovanje za otroke, najstnike, družine in odrasle. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 366-3625523 ali na iztok.spetic@tin.it.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v soboto, 25. maja, gobarski dan na Razdrtem. Ob 9. uri bo odhod na gobarjenje pod strokovnim vodstvom g. Slavka Šeroda, ob 13. uri bo otvoritev gobarske razstave v prostorih Bar Nanos (Razdrto) in v istih prostorih predavanje: »G. Slavko Šerod - Pomen gob« ob 18. uri. Dušan: (+38)670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira brezplačno srečanje s psih. dr. Ingrid Bersenda v okviru tedna psihološkega dobrega počutja danes, 24. maja, ob 18.00 na temo »Izboljšaj odnos s svojim telesom tako, da se boš dobro počutil« v Ul. Canova 15. Tel. 320-7431637 (Ingrid).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni lunini na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebljeno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

SALAAM - OTROCI OLJKE - Izraelski aktivist na strani Palestincev

Bom vedno le človek

Izraelski aktivist in anarchist, borec za človekove pravice Palestincev in napsotnik gradnje zidu apartheida Ronnie Barkan je prijeten 32-letni moški, profesor matematike, ki se je med svojim potovanjem po Evropi pred časom ustavil tudi v Trstu, kamor ga je povabilo tržaško združenje Salaam - Otroci oljke. Barkan je soustanovitelj skupine »Boycot from within« (Bojkot od znotraj - Izraela), ki pomaga Palestincem pri širjenju in krepitvi kampanje BDS - Bojkot, dezinvestiranje in sankcioniranje. Na konferenci, ki sta jo v Trstu ob tržaškem združenju priredila še anarhična skupina Germinal in tržaška skupina BDS, je Barkan marsikaj povedal posebno o stanju v Izraelu in zasedenih ozemljih Palestine.

Priložnost smo imeli, da smo z gostrom nekoliko dlje pokramljali in ugotovili, da je človek, ki zna razmišljati in opazovati. »Že nekaj let stojim ob strani Palestincem, z žal še redkimi Izraelci, a toliko bolj številnimi tujimi državljanji. In vsakič se ob njih znova prepričam, da je bila moja izbira pravilna.« Leta 2003 je bil Barkan med soustanovitelji skupine Anarchists against the Wall - Anarhisti proti gradnji zidu. Prvič je s skupino v boju proti izraelski zasedbi nastopil na taboru, kjer je s Palestinci mirno nasprotoval poskusu prilastitve nad 60% zemlje, ki je pripadala vasi Bil'in. Skupina si namreč prizadeva, da bi z ne-nasilnimi demonstracijami nastopala proti že zgrajenemu zidu apartheida in norosti, proti že obstoječim naselbinam kolonov in njihovi širjenju oz. proti razlaščanju in kraji zemlje.

»Ko so razlastili nad 50% zemlje vasi Bil'in in začeli graditi zid, smo skušali buldožerje ustaviti na vse mogoče in celo ustvarjalne načine. Nekateri vaščani so priskrbeli maske Gandija, Mandele in drugih znanih mirovnikov, se odeli v oblačila z mislimi Chomskega ali Ilana Pappa, ter oblikovali maske, ki so spominjale na film Avatar. Klub zaskrbljenosti, so torej dokazali smisel za humor.«

Ronnie Barkan

KROMA

Gradnjo so takrat zaustavili le za nekaj dni. Protesti so se seveda nadaljevali in ravno med enim od teh je Barkan izgubil prijatelja, 31-letnega Bassema Ibrahima Abu Rahmo, mirovnika in izrednega človeka. »Zadela ga je solzilna bomba in umrl je v mojem naročju. V njegov spomin sem organiziral protest v Tel Avivu - bilo nas je nad 500 in verjmite mi, da je to za Izrael in za protest proti uboji Palestinka, izredno veliko.«

V zadnjih letih postajajo Bil'in oz. tamkajšnji vsakotedenki protesti razpoznavni po vsem svetu. Vztrajno nasprotovanje zatiranju in ponizevanju, ki ga izvajajo prebivalci te majhne vasi, je postalog zaledi drugod, tako da se protesti postopno širijo in vse več je tudi tujih državljanov, ki se jim pridružujejo in s svojo prisotnostjo tudi psihološko pomagajo protestnikom. Izraelski aktivisti pa niso prisotni le v Bil'inu: kamor jih povabijo, tja gredo.

»Na začetku skupnega nastopanja smo naleteli na precej težav. Med izraelsko in palestinsko družbo so namreč vidna razhajanja. Najbolj me jebolelo, ko sem na začetku med Palestinci videl prestrašene ljudi - vsak od njih se je na

skrivaj spraševal, kaj sploh počne Izrael med nami. Sčasoma so nas spoznali in sedaj nas vsepovsod sprejemajo z odprtim srcem. Spoznali so, da jih podpiramo, in to je zame izredno lep občutek - to je skupna borba, saj Palestinci z namenom ravnajo kot s sebi enakimi in to je najpomembnejše. Tega pa je izraelske oblasti strah; bojijo se, da bi Izraelci prestopili ovire, tako fizične kot mentalne, in to skušajo preprečiti. Izraelsko pravo mi prepoveduje obisk Ramallaha, Nablusa, Hebrona ali kateregakoli mesta oz. vasi na zasedenem ozemlju, seveda pod pretvezo, da gre za mojo varnost ... Ta področja so namreč „zaprete vojaške cone.“ Ko mi uspe mimo zidu, me seveda neštetokrat arretirajo. Poleg izraelskega prava pa k sreči obstaja tudi mednarodno pravo, v katerega verjamem.«

Barkan pravi, da ko bi bil Palestinec, bi bil danes zaradi svojega obnašanja že zdavnaj mrtev. Predvsem zaradi nedovoljenih prestopov chek-pointov ali enostavno soočanja z vojaki, ki vanj usmerjajo brzostrelke. Izraelske vojaške sile pač reagirajo različno, odvisno od tega, koga imajo pred seboj: Izraelca, Palestince ali tujega državljanja. »Moja najboljša življenjska odločitev je bila ta, da ne bom služil vojaškega roka. O tem se zelo malo govoril, vendar se vse več mladih tako odloča. Številni imajo zaradi tega hude posledice. Meni se to ni zgodilo, še sam ne vem, zakaj. Moja izbira je popolnoma zavestna in nikoli se nisem kesal - izbira med človečnostjo in narodno zavestjo - jaz sem izbral, da bom ostal za vedno le človek.«

Pogovor se je dotaknil še političnega stanja v Izraelu oz. še občutnejšega političnega zasuka na desno. Kaj pa levica? Tudi v Izraelu skorajda ne obstaja. Nekateri mlajši Tržačani so z upanjem govorili o skorajnjem obisku ameriškega predsednika Obame, a jim Barkan ni dal veliko upanja. Da se ni uštel, smo se lahko prepričali, ko smo poslušali in gledali človeka, od katerega smo vsi toliko pričakovali in zaenkrat nič dosegli. (oz)

SEŽANA - Na nagrajevanju Mlade Vilenice

Aplavz za učenke NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Tudi učenci Nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in na Katinari so se letos udeležili 13. Mlade Vilenice, mednarodne otroške literarne nagrade, ki je potekala 18. maja 2013 v veliki dvorani Kosovelovega doma v Sežani. Prireditve se je z uvodnim delom začela ob 16. uri, obiskovalce pa je najprej nagovoril vodja Mlade Vilenice Magdalena Svetina Terčon, nato so se predstavili gostje iz Irske. Mlada Vilenica namreč že peto leto sodeluje z literarnim festivalom Cuisle (Utrip) iz Limericka na Irskem. Voditelj in napisovalec celotne prireditve je bil Žan Papič, stand-up komik, ki je s svojo duhovitostjo popestril program.

Udeležence je nagovoril in opogumil pri pisaju in kreativnem ustvarjanju tudi tržaški pesnik in pisatelj Marko Kravos. Naše učenke sicer kristalnih peres niso doobile, ker so med 365 poezijami učenek in učencev iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Slovaške, Hrvaške in Italije (šole s slovenskim učnim jezikom), bili izbrani drugi, vendar so po nastopu požele velik aplavz in simpatije gledalcev. Desirée Celin (Rojstvo pesmi), Anna Colia (Tremutek), Vida Skerk (Sonet), Ginevra Campagnaro (Afrika), Monia Biro (Kapljice) in Maja Zobec (Ta pesem) so ustvarjale pod mentorstvom prof. Sanje Širc in prof. Kristine Kovačič.

KRIŠKA OPERNA AKADEMIJA - Pri projektu »Ragazzi ... all'opera!« sodelovalo 64 šol iz FJK, med njimi tudi slovenske

Z Rossinijevim Seviljskim brivcem na stotine učenk in učencev stopilo v magični svet operne glasbe

Seviljski brivec v dvorani Tripcovich pomeni nepozabni spomin na prvi in žal edini tržaški nastop Juana Diega Floreza, sijajnega tenorista, ki velja za najboljšega interpreta Rossinijevih oper v svetovnem merilu, Seviljski brivec pa je v isti dvorani zazvenel v povsem drugačni zasnovi in obliki: Aleksander Svab, ustanovitelj in vodja Kriške operne akademije, je Rossinijevo mojstrovino izbral za svoj projekt »Ragazzi ... all'opera!«, trudapolno, a tudi navdušujoče delo, ki ga kriški basist že več let opravlja z učenci slovenskih in italijanskih osnovnih in nižjih srednjih šol iz naše dežele.

Številke so v tem primeru pomembne, kajti dejstvo, da je pri operi sodelovalo preko štiri tisoč otrok, priča o zavzetosti in organizacijski sposobnosti Svaba in sodelavcev, ki več mesecev obiskujejo vse zainteresirane šole (leta jih je bilo kar 64) ter z učitelji in profesorji pripravijo otroke na nastop. Zadeva sploh ni enostavna, če upoštevamo skromno pozornost, ki jo italijanski šolski sistem namenja glasbi: otroci praviloma nimajo trdne osnove, ki bi jo lahko pedagogi brez težav nadgradili, zato so tudi rezultati po kvaliteti zelo različni, ne glede na starost malih pevcev.

Svab je s svojo ekipo v partituri poiskal odlomke, ki bi bili otrokom najbolj primerni in po možnosti tudi zabavnii: zborčki so se pevcem pridružili v znamenitih ariah, od grofove podoknice do arije Rosine in nepogrešljive Basiliove La calunnia, nedvomno najbolj zabavni točki, ki so jo malčki popestrili z mimiko ter okusili čar glasbene in igralske umetnosti in skoraj vsaka predstava se je zaključila z dodatkom duhovite

Prizor iz uprizoritve Rossinijevega Seviljskega brivca v tržaški dvorani Tripcovich

KROMA

arije. Pogled na pisane vrste malih pevcev, ki so disciplinirano prihajali na oder, nekateri z užitkom, drugi nekoliko zadržani in zaskrbljeni, je bil vsekakor razveseljiv, kajti vzdušje v dvorani in na odru je bilo vseskozi nadelekreno, čeprav včasih nekoliko prehrupno.

Formula, ki jo je Svab že uspešno preizkusil v Donizettijevem Ljubezenskemu napo-

ju, je tudi tokrat prepričala kot neprisiljena in vabljiva zanka, ki otroke popelje v samo osrčje odrškega dela: po domače prirejeni, a vsekakor gledališko živahni kostumi, zelo enostavna scenografija, žal samo klavirska spremjava, istočasno pa napetost in vzburenost predstave v živo, ki jo oblikujejo odrasli pevci-učenci kriške Akademije, so otrokom ned-

vomno zapustili prijetne in globoke vtise ter jim približali operno umetnost, ki v naši državi praviloma ne spada v curriculum šolanega človeka.

Projekt so podprtli občinske uprave iz Trsta, Tržiča, Artegne, Maniaga, S. Vita ob Tilenantu, Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ZKB, Dežela FJK in Deželnih šolski urad, sodelovala pa je vrsta pevcev, ki se je v dolgi vrsti predstav spreminjala: kot grof Almaviva sta pela Mathia Neglia in Daniele Tasarella, Don Bartolo sta bila Alessandro Menduto in Giovanni Alberico Spiazzini, v vlogi Rosine so se zvrstile štiri pevke - Rusinja Ana Koškina in Helena Krilova ter Italijanki Regina Parente in Emilia Russo. V naslovni vlogi je pel Pierpaolo Cappuccilli, Don Basilia pa Umberto Bassi, Janez Kunaver, Goran Ruzzier in Massimiliano Svab. Kot Berta so nastopile Cristina Allegra, Mariangela Casagrande in Mojca Devetak, kot Fiorello Umberto Bassi, Dominik Jurca in Massimiliano Svab, v manjših vlogah pa Piero Politti, Alessandro Novati, Osman Spangher in Fabio Sanzin. Pevce in zborčke so pri klavijaturi spremajali Giovanni Baldini, Roberto Brandolisio, Desirée Broggi in Fabio Zanin, Aleksander Svab pa je z dirigentsko palicico usklajeval vse nastopajoče.

V Trstu je bilo v dveh dneh kar devet predstav z vseskozi natrpano dvorano, turneja pa se bo zaključila z nastopi v Pagnaccu, Vidmu, Artegn in Cervignanu, že 10. junija pa se bodo v Miramaru pričeli glasbeni tečaji za otroke od 6. do 14. leta.

Katja Kralj

ŽARIŠČE

Zoran Mušič - bandit!

SAŠA QUINZI

Konec 90-ih let se je ostareli Zoran Mušič portretiral s klobukom na glavi in popotniško palico v rokah. Upodobil se je kot preživel potohodec, ki se je v dolgem 20. stolnem vročju vsaj dvakrat znašel tudi v vlogi izobčenca, bandita. Prvič, ko je še kot otrok moral po prvi svetovni vojni zapustiti rodno Goriško. Starša sta ostala brez službe, saj sta bila kot učitelja nezaželena znotraj novih meja Kraljevine Italije. Še hujše je bilo po drugi svetovni vojni, maja leta 1945, ob vrnitvi iz Dachau v Ljubljano. V ozračju uvajajoče se socialistične diktature je Mušič postal sumljiv v očeh oblasti zaradi medvojnega razstavljanja, sodelovanja z nemškim in nato angleškim tiskom, ne nazadnje tudi zaradi pritehnih zamer nekaterih kolegov. Prijatelji in znanci so se ga izogibali, nadzirali so ga agenti notranje varnosti (Vos / Ozna / Udba), sprožen je bil postopek zaradi kršitve narodne časti. V strahu za lastno življenje je Mušič poleti istega leta zapustil domovino, ki se je izkazala, z besedami Alenke Puhan, kot »strašna mati«: po krivem je bil iz-

ključen iz Društva slovenskih upodabljaljajočih umetnikov, do leta 1956 ni smel vstopiti v Jugoslavijo, njegov beneški katalog iz leta 1944 so umaknili iz knjižničnega seznama NUK-a. Tudi Veno Pilon se je ob izdaji spominov samocenzuriral in Mušiča komaj omenil.

Kot vsestransko kultivirana osebnost je Mušič iskal uteho tudi v literarnih stvaritvah in najbrž ga je moral presvetliti globok, osebni uvid, ko je prvič prebral pesnitve Françoisa Villona (1431 - po letu 1463), klasika francoske in svetovne literature. Iskreno duševno sorodnost je moral začutiti ob otožnosti, ki preveva pogled na svet ob spominu na »neiges d'antan«, na »sneg minulih dni«. Še bolj so se mu morali vtisniti v spomin verzi, v katerih se pesnik neposredno dotika izkušnje smrti. Villon se je po zaključenem študiju na Sorboni prepustil uživaškemu in tolovajskemu življenu, v katerem je zagrešil marsikateri rop in tudi umor. Večkrat je pristal v zaporu, zadnjič po nedolžnem, leta 1462. Obešencem, ki jih je skozi okno celice videval bingljati na visli-

cah, je takrat posvetil balado. Pravzaprav v njej spregovorijo obešenci sami, v prvi osebi, in »človeka brata, ki jih je preživel«, prosijo srčnega sočutja, saj »tako ti Bog, ko pride čas, / tem raje svojo milost podeli« (na tej točki nam misel uhaja k Mušičevemu »Nismo poslednji«).

Med drugim potožijo o lastnih telesih: »Dež nas je pral in sok izpral iz nas / in sonce nas črni in nas suši.« Ravnova ta distih je moral imeti v mislih Mušič, ko je obujal spomin na prvo srečanje s siensko krajino: »Nenadoma se pričnejo ob cesti nizati gricci, podobni kupom okostij. Razgaljene kosti, gola rebra, ožgana od sonca, sprana od dežja. Zdi se mi, kot da se pred menoj premika neka večna pokrajina, zemlja, ki je preživela čas in zgodovino.«

Dne 5. januarja 1463 so Villonu smrtno kazen spremeniли v dvajsetletni izgon. Pred odhodom se je poslovil le še od matere, zatem je moral kot izobčenec zapustiti Pariz. Od tistega dne se je za njim izgubila vsakršna sled, samo njegova poezija »je preživela čas in zgodovino«.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat pisala o novem primeru poitaljančevanja slovenskih krajevnih imen v tržaški okolici: »Različni omikani narodi imajo svoja športna društva. Tržaški Italijani imajo tudi svoje športno društvo »Società alpina delle Giulie«, ki pa ima za svoj šport – zasmehovanje in pačenje slovenskih krajev – njih imen tržaškega slovenskega ozemlja. Ko bi v Trstu bival katerikoli drugi evropski narod, bi bil srečen, da je mesto obdano s tako lepo okolico kakor je ravno tržaška, bližnja in daljna, in ki nudi meščanu najlepših sprehoodov v vseh letnih časih. Tržaški Italijani pa prav malo izrabljajo svoje nedeljske svobodne dneve, da bi obiskovali prelepo mestno okolico. Nekoliko rajši se vozijo s parniki tja na drugo stran preko luže. Le nekoliko jih je, ki se zanimajo tudi za naše kraje in ti imajo svoje društvo »Società alpina delle Giulie«. Po imenu in pravilih bi se zdelo, da ima to društvo namen prirejeti izlete svojim članom, a v resnici je naloga tega društva pačenje in zasmehovanje slovenskih krajevnih imen! Pred seboj imamo kakih sto strani obsegajočo brošuro nekakega vodnika po Tržaškem ozemlju vse tja do Tržiča, Trnovskega gozda, Nanosa in Učke. V knjižici vse mrgoli spakedranki, ki hočejo pomeniti nekatere kraje z lepimi slovenskimi imeni; pravzaprav pa kažejo le, kako puhli so ti »sportsmanji«, ki hočejo iz izmišljenimi spakedrankami poitaljančiti naš slovenski Kras. Raznim Monrupinom, Dottogliano, Cessiano, Divacciano so se v tej knjižici pridružila še imena Caprian (Gabrovica), Palladio (Šempolaj), Goriano (Gorjansko), Saleslau (Saleš), Monte Murato (Zidavnik) in drugih takih še neštevilnih! Kdor bi s temi imeni prišel čez naš Kras, bi imel res srečo. Ampak, kaj je storil Tomaž, da so ga poslali »Tam a dia«, tega res ne vemo.«

Povejmo odkrito, tudi sami smo krivi, da se šalijo iz nas, naših imen in našega jezika. Ko bi tem predznežem pokazali zobe, ne bi si upali več tako nesramno vračati naše gostoljubje. Slovenske občine, slovenska javnost ali boste še nadalje mirno dopuščali, da se smeši, kar bi vam moralno biti sveto?«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Gregorčičevi dvorani je tokrat potekalo zanimivo predavanje o šolstvu v Sloveniji. Predaval je profesor Boris Lipužič iz Ljubljane: »Predavanja so se udeležili zlasti slovenski šolniki in nekaj dijakov iz učiteljišča. Predavatelj, ki se je prijazno odzval vabilu Slovenskega kluba, temeljito pozna šolski sistem in šolsko problematiko v Sloveniji ter je na študijskih potovanjih po raznih evropskih državah spoznal tamkajšnje šolske sisteme in vzgojne metode. Zaradi tega je bilo njegovo predavanje izčrpno in zanimivo zlasti za naše mlade šolnike in dijake, ki žal nimaščo dovolj stikov in ne poznajo sedanje stvarnosti, prav kar se tiče šolstva v Sloveniji. Zaradi tega bi bilo dobro, če bi na to predavanje prišlo več mladih šolnikov in dijakov, in to ne samo z učiteljišča.«

Iz vsega predavanje so bile predvsem očitne velike razlike v šolski politiki in šolskim sistemom v Jugoslaviji in Italiji ter bistvene spremembe, ki so nastale v Jugoslaviji tudi v šolstvu po ljudski revoluciji in nato z uveljavljanjem družbenega samoupravljanja. Najprej je govornik prikazal razvoj šolstva iz državne v samostojno družbeno ustavno, in sicer obdobje od osvoboditve do uvedbe družbenega upravljanja o šolstvu, nato uveljavljanje družbenega upravljanja, vloge in kompetence samoupravnih organov, uvedbo novega sistema finansiranja in delitve dohodka. Prikazal je, kakšen je bil podedovanji šolski sistem iz predvojne dobe in razloge, ki so narekovali šolsko reformo, ter šolsko reformo kot pedagoški in organizacijski izraz preobrazbe vzgoje in uskladitev šolstva s potrebami družbenega razvoja ter sodobnimi dognanji in dosežki znanosti. Pri tem je poudaril, kako je bilo na primer nujno potreben po vojni poskrbeti za strokovno šolstvo in za uskladitev različnih šolskih sistemov iz predvojne Jugoslavije ter za izobrazbo odraslih državljanov, ki so že bili v proizvodnji, a niso prej imeli možnosti, da bi se šolali.«

Med diskusijo, ki je sledila, so se nekateri šolniki zlasti zanimali za delovanje šolskih skladov, za vlogo šolskih svetov in za izkušnje z osemletno šolo.«

LITERATURA - Nagrada kresnik

Med petimi finalisti tudi Marko Sosič

Marko Sosič je s svojim romanom Ki od daleč prihaja v mojo bližino med petimi finalisti za nagrado kresnik

KROMA

va tradicija, bodo nagrajenca razglasili 23. junija na Rožniku.

V letošnjem izboru za kresnika, ki ga podeljujejo od leta 1991, je morala žirija prebrati 130 del, ki so izšla v minulem letu.

Predsednik žirije, redni profesor za slovensko književnost na ljubljanski slovenistični Miran Hladnik, je dejal, da sta dve deli finalistov izšli pri založbi Goga, dve pri Beletrini in eno pri Modrijanu. »S stališča raznolikosti je to dobro, saj smo prejšnja leta beležili monopol Beletrine,« je dodal. Kot vsako leto je kriterij izbora soglasje članov žirije, ki jo ob Hladniku sestavljajo še Alojzija Zupan Sosič in Urška Pereninič z oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani ter Delov literarni kritik in novinar Igor Bratož. »Veselo lahko oznamim, da so vsi finalisti dobili vsaj tri od štirih žirantskih glasov,« je pojasnil predsednik žirije.

Raclette je drugi Golobov roman, v katerem je v ospredju notorični brezposelnež. V svojih mislih secira vse, kar se znajde na njegovi poti, vsi ti pojavi pa so napletoni v kronologijo enega samega dne - ko sta se s partnerko razšla.

Da me je strah? Maruša Krese (1947-2013) je družinska saga, ki se prične v prvih letih druge svetovne vojne, zgodbo pa podajajo trije prvoosebni pripovedovalci. V delu se razgrnejo osebni, intimni pogledi na vojno in svobodo, Krese to pa se tudi sprašuje, koliko poguma je potreben, da sledimo svojim načelom.

Rezman v romanu Zahod jame predstavi zgodbo ostarelega ruderja Ivana, ki mora sinu umrlega prijatelja odgovoriti, kako je njegov oče umrl. Izkaže se, da na to vprašanje ni enoznačnega odgovora. Da bi razumel očetovo smrt, mora razumeti tudi jamo, njeni temo, požrešnost, pa tudi tovariško toplost in domačnost.

Sosičovo delo je postavljeno v Trst, odkoder avtor prihaja, govori pa o junaku, ki ima navidez optimalno urejeno življenje. Kmalu pa se izkaže, da nosi temno liso preteklosti, ki se vse bolj širi tudi v sedanjost in ga peha v vrtine iskanja lastne identitete.

Roman Vojnoviča, ki je kresnika prejel že leta 2009 za svoj prvenec Čefurji raus!, prinaša pogled generacije 80. let na zadnjo balkansko vojno. Vojnovičev protagonist je 30-letni Vladan, otrok mešanega slovensko-srbskega zakona, ki nekega dne ugotovi, da njegov oče, oficir JLA, ni padel v zadnji balkanski vojni. Poda se na pot po Balkanu, da bi našel pobeglega očeta ter ugotovil, zakaj je razpadla njegova družina in zakaj je razpadel svet, v katerem je ta nekoč živel.

Slovesna podelitev nagrade, ki jo bo režiral Igor Likar, bo tradicionalno potekala 23. junija na ljubljanskem Rožniku. Nagrajenec bo prejel ček za 5000 evrov ter pred rožniško cerkvijo prizgal tradicionalni kres. Lansko leto je na grado prejel Andrej E. Skubic za roman Koliko si moja?

FILM - V Izoli od 3. do 9. junija

Festival Kino Otok v znamenju upora

Direktorica festivala Kino Otok Lorena Pavlič (levo) in programska vodja festivala Varja Močnik

LJUBLJANA - Mednarodni filmski festival Kino Otok se v Izolu med 3. in 9. junijem vrača v uporniških tonih. Čeprav se zdi program na prvi pogled nemara eklektičen, ima, kot je na včerajšnji novinarski konferenci dejala programska vodja Varja Močnik, skupno vodilo - upor. Program so pomagali sestaviti tako slovenski kot tudi svetovalci, Močnikova pa je med drugim bdel nad tem, da bodo do izraza prišli številni novi filmski pogledi, ki vsak na svoj način tematizirajo upor. Človek bo ostal živ le z uporom, če se bo boril proti uokvirjanju na vseh ravneh, je dejala.

Na festivalu v tem duhu pričakujejo gosta, režiserja Karpa Godino in Želimirja Žilnika, ki bosta po programske sklopov spregovorila o vztrajnosti filmskega upora. Tudi letos bodo na festivalu veliko časa namenili gostom in pogovorom na izbrano temo, saj si ne želijo pretirano zgoščenega programa, ki ne bi dopuščal ene od bistvenih ravni Kina Otok - druženja.

Močnikova je med številnimi filmi in avtorji omenila le nekatere, vseh je, kot je poudarila, enostavno preveč, kar pa nikakor ne pomeni, da niso vredni vse pozornosti gledalcev. Na festival prihaja Sylvain George s filmom K Madridu - skeleča svetloba! o državljanški nepokorščini in Okruški (moja usta, moj upor, moje ime), ki tematizira bedne razmere, v katerih se znajdejo migranti, ki pristanejo v Evropi.

Slovenskim gledalcem dokaj neznano nizozemsko kinematografijo bo predstavil Martijn Maria Smits, na festival pa prihaja tudi veliko odkritje puljskega festivala Damir Čučić s filmom Pismo očetu. Žilnik bo na Otuksu sodeloval tudi z dokumentarcem Ena ženska, eno stoletje, portretom stoltnice Dragice Srzentič. To je gospa z neverjetnim spominom, članica komunistične partije še pred drugo svetovno vojno, partizanka in tista, ki je Stalinu nesla pismo, v katerem mu je »Tito spustil dvojko«, je film na kratko orisala Varja Močnik.

Letošnja programska novost bo sekacija 35 mm kult ure, posvečena filmom, ki zaradi digitalizacije postajajo preteklost, s tem pa se izgublja tudi svojstven filmski izraz. Na festivalu bo ponovno opazna sekacija za mlajše gledalce Podmornica, ki močno stavi na filmsko vzgojo. Uvodne takte festivala že dajejo razne delavnice, za starejše pa se bo festival uradno začel 3. junija s projekcijo filma Na svoji zemlji Franceta Štiglica ob 65-letnici od nastanka.

Mednarodni del festivala se bo začel 6. junija, ko se bodo kritiku, režiserju in ustavovitelju Slovenske kinoteke Silvanu Furjanu poklonili s projekcijo njegovega edinega avtorskega filma Deklica s frnikolami.

Direktorica festivala Lorena Pavlič tudi letos obljubila festival, razpršen med letni kino Manzioli, Kulturni dom, Art kino Odeon in plážo. Prostor za kampiranje je pripravljen, ekipa tudi, naj se festival čim prej začne, menijo organizatorji. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Predstava Še vedno vihar v koprodukciji s SNG Drama Ljubljana

Handkejeva Koroška včeraj in danes

Domačnost ali folklora? Zven notranjih srčnih strun ali zvočni dokaz o obstoju? Slovenc na Koroškem. Prednikov Petra Handkeja. In njegovih sodobnikov. On z njimi čuti. A ne zna ali zmore z njimi živeti. Vmes, med spomini na otroška leta in na leta pred tem, ko so bili njegova slovenska mati, njena sestra in trije bratje mladi in so živelji s starši na koroški kmetiji, se je odvilo njegovo doraščanje in človeško-umetniško zorenje. K njim, na resasto stopo, »zdaj, v srednjem veku, ali kdaj«, se vrne odrasel »Jaz«. Ki se pogovarja s svojimi predniki, v času, ko so bili večinoma mlajši, kot je on takrat, ko pogovore in prikazni zasidra na zapisano stran. Ki samega sebe sprašuje o minulih dogodkih, ki samemu sebi zastavlja vprašanja. Vlečejo se iz skupne preteklosti in vodijo v bodočnost. Začelo se je v viharju. Ko se pripoved izpoje, se vihar še ne polegel.

Še vedno vihar (Immer noch Sturm), izpoved-pripoved Petra Handkeja, je v slovenskem prevodu izšla pri celovski založbi Wieser z letnico 2011. Handkejeve besede v prevodu Braneta Čoppa (priateljsko je prevod skrbno pregledal Florjan Lipuš) so dobole tudi zvočno podoba. V koprodukciji sta predstavo z za naš prostor življenjsko temo uprizoritev pripravili SNG Drama Ljubljana in tržaško Slovensko stalno gledališče. V režiji Ivice Buljana na dramaturško obdelavo teksta Mojce Kranjc in z mešano igralsko zasedbo so predstavo premierno predstavili v Ljubljani (v okviru abonmaja Mala drama) v soboto, 11. maja, medtem ko za uradno tržaško premiero velja današnji datum, petek, 24. maja.

Ivica Buljan je na oder, ki ga s štirih strani zamejuje ogrodje nekakšnega skedenja (scenograf Aleksandar Denič), ob Handkeju in njegovih prednikih postavlji še ... Koroško. V lepi ljudski noši. Oblekla jo je članica SSG Nikla Petruška Pannizon, ki jo na koncu tudi sleče in ostane v bellem, v delovni obleki. Koroška se še pred začetkom tudi oglaša. S priljubljeno, otožno ljudsko pesmijo. Tudi med dogajanjem se večkrat zaslišijo znane koroške pesmi, posnete ali pa odpete v živo. Sploh glasba posega v odrsko dogajanje in ga dopolnjuje (skladatelj Mitja Vrhovnik Smrekar). Koroška je stalno na odru, najprej sprejme »Jaza«, igra ga Ivo Ban, potem pa še vse ostale, ki vstopajo na oder iz »globin«, iz podo-

Prizor iz predstave Še vedno vihar v režiji Ivice Buljana

derja, in ki se tja, v večini primerov, tudi vračajo. Navajamo jih, kot so jih razvrstili v gledališkem listu: Moja mati je Nina Ivančić, Moja stara mati Saša Pavček, Moj stari oče Matjaž Tribušon, Gregor, »Jonatan«, materin najstarejši brat Marko Mandić, Valentin, drugi starejši brat Alajž Jovanović, Ursula, »Snežena«, materina sestra Veronika Drolc, Benjamin, najmlajši brat Luka Cimpric, član SSG, vsi ostali navedeni so člani igralskega ansambla ljubljanske Drame. Razen že omenjene Koroške, ki je primorska.

Režiser, njegov asistent je bil Robert Waltl, je dogajanje zvočno ovlj s koroško ljudsko pesmijo, kar bi lahko kazalo na pridih domačnosti, ki je sicer »Jaz« ni veliko užil, ker so ga enačili s tujkom. Lahko bi spokojno pesem in prijazno Koroško jemali tudi kot nekakšno sanjo o izgubljenem otroškem raju, če ne bi zaključno razmišljanje »Jaza« in njegovo modrovanje z Gregorjem, edinim preživelim materinim bratom, na-

kazovalo drugačno možnost. Racionalno in melahnionično odpovedovanje slovenski manjšini na Koroškem oziroma napovedovanje njenega izginotja. Kaj torej v mislih in doživljaju »Jaza« ostaja na Koroškem? Domačnost ljudske pesmi in jezik ali vse postaja le folklora? Koroška sicer proti koncu več kot tri in pol ure trajajoče igre sleče pražnjo nošo in ostane v kmečki-delavski. Postane zato realnejša? Vsekakor pa se vihar še danes ni polegel. Kar seveda lahko prinaša nove izzive, možnosti, tudi razočaranja.

Peter Handke v Še vedno viharju sega v lastno otroštvo. Še dlje nazaj, v mlađa leta svoje matere in njene družine. Imena, podatki in dogodki ne sodijo povsem v njegovo ali v biografijo materine družine. Dogodki, ki jih v domišljiskem spominjanju in pogovoru s predniki navaja »Jaz«, so seveda prilagojeni zgodbi o njegovi Koroški, o rojstnem kraju in dogajanju, v katerega so posegli predniki, zgodbi, ki jo Handke že-

li razkriti in ponuditi drugim v razmislek. Osrednje prizorišče ostaja isto, domači kraj materine družine, nanj pa v viharnih pljuskih vdirajo posamezna časovna obdobja. Najprej je leto 1936, po mnenju večine soudeleženih eno najstarejših obdobjij, ko se najstarejši sin Gregor vrne iz Maribora, kjer je obiskoval sadjarsko šolo in se ozavestil kot Slovenec. Od tedaj je »skrb za domači jezik« ostro zaznamovala družinsko življenje. Sledi leto 1942, ki je – ne slučajno – rojstno Handkejevo leto, ki pa predvsem označuje vojno vihro. Vsi trije bratje so vpoklicani v wehrmacht, najprej najmlajši Benjamin v Rusiji, nato še srednji sin Valentin v severno-zahodni Evropi umret, »za firjerja in tretji rajh«, kot nemčno, a z uporniškim krikom izkriči njuna mati. Najstarejši Gregor med dopustom doma dezertira in gre v hosto, postane partizan »Jonatan«. Že prej je tja odšla Ursula, ki je bila doma vselej nesrečna in je kot »Snežena« hotela sebi in drugim priboriti drugačen svet. Vojne je že skoraj konec, ko jo Gregor prinese mrtvo domov. Osmi maj 1945: deset dni slavja priborjene svobode, nakar se nad slovenske koroške partizane zgrne novi plaz nerazumevanja, neupoštevanja, zaničevanja. Krvavi drugi svetovni vojni, v kateri so se edino Slovenci na Koroškem v okviru tretjega rajha uprli firjerju, je sledila svinčena hladna vojna. In potem je tukaj današnji čas z vsemi dilemmi, s katerimi se sooča vsaka narodna manjšina.

V gledališki predstavi, katere dramaturgijo podpisuje Mojca Kranjc, ob tih koroški ljudski pesmi odzvanjajo odločnejše besede. Ki med drugim pravijo, da je Še vedno vihar. Na močno izpovedno besedilo Petra Handkeja je Ivica Buljan z ostalimi avtorji pripravil prav tako močno predstavo, ki se te dotakne. Tudi če nisi doma s Koroško. Tudi če ne pripadaš neki drugi slovenski manjšini. Tudi če nisi zamejec. Tudi če nisi Slovenc. Dovolj je, da znaš prisluhniti spominom in razmišljaju zrelega umetnika o vihrevem vojnem in mirnem času, o kraju, ki je in ni bila njegova domovina, o identiteti, ki so mu jo pripisovali in odrekali, o želji po ljubezni, o sanjah po novem, bolj odprtrem okolju, kot je lahko manjšinsko, o manjšinskih pripadnostih, ki te – tako ali drugače – določa. Ki te utesnjuje in osvobaja obenem.

Breda Pahor

SSG - Srečanje pred sredino prvo uprizoritvijo v Trstu

Fabjan Hafner in Marta Verginella o Handkeju, Slovencih in slovenstvu

Fabjan Hafner in Marta Verginella v tržaškem Kulturnem domu

Peter Handke pisal vodstvu SSG

Avtstrijski pisatelj Peter Handke je te dni vodstvu Slovenskega stalnega gledališča naslovil lastnoročno pismo. V njem se predsednici upravnega sveta Maji Lapornik in umetniški vodji Diana Koloini zahvaljuje za njun trud in prijazno povabilo v Trst, da bi si ogledal odrsko postavitev svojega dela Še vedno vihar. Handke v pismu obžaluje, da iz osebnih razlogov ne more potovati v Trst, vsem igralcem in ustvarjalcem, ki sodelujejo pri gledališki predstavi, pa želi vse dobro. Kot piše v sporocilu za javnost SSG, je Handkejevo pismo prijetno presenetilo vodstvo in zaposlene pri slovenskem tržaškem gledališču.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

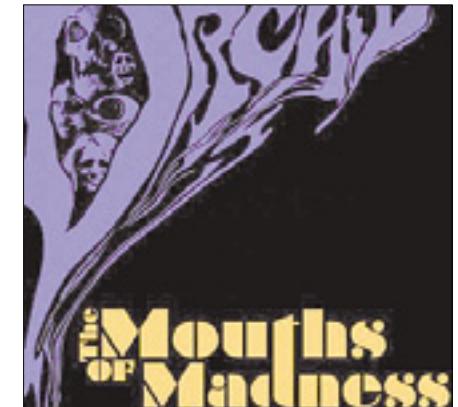
The Mouths of Madness

Orchid

Retro hard rock, doom rock, heavy metal

Nuclear Blast Records, 2013

Ocena: ★★★★★

Ljubitelji angleškega trdega roka in metala iz sedemdesetih, danes ste vi na vrsti! Aprila je namreč izšla nova plošča ameriškega benda Orchid. The Mouths of Madness je ime drugemu albumu ameriških fantov, ki so tokrat prvič sodelovali z najpomembnejšo metal založbo Nuclear Blast Records.

Bend, ki je nastal leta 2007 v San Franciscu, je pred enim letom dobil priložnost, da izda novo ploščo z nemško založbo, in to seveda takoj izkoristil. Nov album The Mouths of Madness sledi glasbeni niti prvanca Capricorn, ki je pred dvema letoma izšel pri manjši neodvisni založbi The Church Within Records. To pomeni, da je tudi nova plošča »nostalgično« usmerjena v hard rock, heavy metal in doom rock iz začetka sedemdesetih let. Pevec Theo Mindell, kitarist Mark Thomas Baker, basist Keith Nickel in bobnar Carter Kennedy so očitno globoko navezani na takratno glasbeno sceno in njene bende, kot sta na primer Pentagram in pa predvsem Black Sabbath. Glasbeni vpliv Ozzyja in njegovih je razviden pri mariskaterjem komadu, ponekod pa se nevarno približa plagiatorstvu. Tu mislim na pesem Silent One, ki je nedvomno preveč podobna Black Sabbath komadu Into the Void iz leta 1971 ... Poleg omenjenega »spodrljala« je na plošči še osem komadov za vsega skupaj petinpetdeset minut glasbe. Prva The Mouth of Madness, ki daje ime albumu, je pristna hard rock pesem, sledita doom rock komada Marching Dogs of War in Silent One. Med najboljše pesmi plošče spada naslednja, šestminutna Nomad, v komadu Mountains of Steel pa pride na vrsto tudi pianist Will Storkson. Originalni Leaving it All Behind sledi psihodelična Loving Hand of God, ki spet spominja na pesmi benda Black Sabbath. Plošča zaključujeva posrečen single Wizard of War, najkrajši komad albuma, in zadnja See You on the Other Side, med katero pridejo do izraza tudi akustične kitare.

The Mouths of Madness je v glavnem dober album, za ameriške fante pa bo najbolje, da se čim prej otresejo oznake »novih Sabbathov«!

MILAN - Predsednik Giorgio Squinzi na skupščini Confindustrie

»Gospodarstvo na robu brezna«

MILAN - Občutljivost trenutka je na včerajnjem zborovanju Zveze industrialcev Confindustria v Milanu zgovorno ponazarjala prisotnost predsednika vlade Enrica Lette in večine ministrov njegove vlade. Predsednik industrialcev Giorgio Squinzi je bil v svojem poročilu do vlade in nasploh do politike kritičen, predvsem pa je izpostavil dramatičnost gospodarskega položaja. Dejal je, da se sever države nahaja na robu gospodarskega prepada in obstaja tveganje, da vsled tega vsa država nazaduje za kakih petdeset let in se sam izloči iz evropskega konteksta, ki nekaj pomeni.

Predsednik zveze industrialcev je navedel najakutnejše probleme proizvodnega sektorja, med kater je uvrstil nevzdržen davčni pritisk, ceno dela, gradbeni sektor v globoki krizi. Pri tem je Squinzi naslovil vladu kritiko, češ da je našla finančno krizo za socialna padala s tem, da je del fonda za razvoj namenila dopolnilni blagajni. Tak ukrep po njegovi oceni lahko še poveča že itak dramatično raven brezposelnosti.

Med prvimi je na zborovanju spregovoril predsednik vlade Enrico Letta, ki je industrialce povabil, naj se ponovno postavijo na celo industrijskega preporoda države. Zagotovil je, da je na »isti strani« podjetji in dober, da je minil čas, ko se je mislilo, da lahko tako Evropa kot Italija napoveduje brez industrije. Letta je postavil v ospredje vprašanje zaposlovanja mladih, tako kot je bilo deležno največje pozornosti na pravkar za-

ključenem evropskem vrhu.

Predsednik vlade je odgovoril tudi na več kritik, ki jih je Squinzi v svojem posegu namenil politiki, predvsem na račun njene neučinkovitosti in nesposobnosti, da glede obljubljenih ikrepov preide od besed k dejanijem. Dejal je, da je politika »morda za zamudo, a je razumela lekcijo«. Navedel je ukrepe o znižanju plač in odpravi dvojnih dohodkov ministrov-

parlamentarcev in napovedal, da bo vlada vztrajala na poti zmanjševanja stroškov politike, začenši z odpravljanjem javnega financiranja strank. Poleg tega bo gotovo znižano število parlamentarcev, z institucionalnimi reformami pa bo politika v družbi dobila primernejšo funkcijo. »Ne vem, če nam bo uspelo, a naredili bomo vse, kar je v naših močeh«, je dejal Letta.

MILAN - Prizivno sodišče objavilo razloge za obsodbo Berlusconija

»Zasnoval je goljufijo«

MILAN - Sodniki prizivnega sodišča so včeraj obelodanili razloge za obsodbo Silvia Barlusconija v zvezi z zadevo Madiaset. Napisali so, da je bil prav on osebno odgovoren za kompleksno in nedovoljeno opreacijo, s katero je povzročil ogromno davčno goljufijo. Bil je eden izmed dveh, ki sta bila v vrhu Madiaset vodila vso zadevo, sistem pa je trajal vrsto let, tudi v času, ko je bil Berlusconi že predsednik vlade. Sodniki so v razloge za obsodbo, s katero je bil Berlusconi na drugostenjskem procesu obsojen na štiri leta zapora in pet let prepovedi opravljanja javnih funkcij, zapisali, da si je on sam izmisil in ustanoval črni fond. Zaradi vsega tega sodniki obtožencu niso priznali niti olajševalnih okoliščin.

Silvio Berlusconi ANSA

Pomembna in zgovorna je tudi motivacija, ki jo je objavilo Kasacijsko sodišče, potem ko je zavrnilo Berluscojevo zahtevo, da se proces iz Milana premesti v Brescia. Kasacijsko so-

Predsednik Confindustria Giorgio Squinzi

ANSA

dišče je v motivacijo zavrnitev zapisalo, da namen obtoženca ni bil iskatni pravico, temveč le zavlačevati.

Berlusconi je včeraj po pričakovanju jezno reagiral na objavljene motivacije sodnikov, rekoč, da so »surealistične«. Dodal je, da će obstaja le drobec smisla za pravico, bodo vse obtožbe proti njemu v zadnji inštanci zavrnjene kot neosnovane.

Poleg Berlusconija so v en glas protestirali tudi drugi predstavniki njegove stranke, med temi Fabrizio Cicchitto, ki vztrajno govori o političnem preganjanju.

Medtem tožilka Ilda Boccassini, ki za nekdanjega italijanskega premiera zahteva šestletno zaporno kazen zaradi obtožb, da je imel spolni odnos z mladoletno prostitutko Ruby, prejema

vse več groženj s smrtno. »V zadnjih tednih smo prejeli vse več anonimnih pisem z resnimi grožnjami Ildi Boccassini,« je razkril vodja milanskih tožilcev Edmondo Bruti Liberati je v izjavi poudaril, da so nazadnje na tožilstvu prejeli celo pismo z dvema nabojema, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Boccassini je včeraj po pričakovanju na sodišču spopadla že v več primerih, podporniki nekdanjega premiera pa jo obtožujejo politično motiviranega delovanja. Po navedbah pravosodnih virov se je število prejetih groženj občutno povečalo, potem ko je 13. maja podala zahtevo za izrek šestletne zaporne kazne v primeru t.i. bunga bunga zabav. Za Berlusconija predlagata tudi dosmrtno prepoved opravljanja javnih funkcij.

Berlusconiju v primeru Ruby so dijo zaradi obtožb, da je imel spolni odnos z Ruby v času, ko je bila starata 17 let, kar sicer oba zanikata. Ob tem naj bi leta 2010 zlorabil uradni položaj, ko je posredoval pri policiji za izpustitev Ruby iz zapora.

V Italiji je sicer običajno, da sodniki in sodišča objavijo razlage za svoje razsodbe več dni ali celo tednov po zaključku procesa.

ZLATO
(999,99%) za kg
34.585,76 € +532,05

SOD NAFTE
(159 litrov)
102,60 \$ +0,12

EVRO
1,2888 \$ -0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

valute	evro (popvrečni tečaj)
ameriški dolar	23.5. 22.5.
japonski jen	1,2888 1,2923
bolgarski lev	131,07 133,26
češka korona	1,9558 1,9558
danska krona	26,094 26,096
britanski funt	7,4541 7,4535
madžarski forint	0,85515 0,85570
litovski litas	292,18 289,06
latvijski lats	3,4528 3,4528
poljski zlot	0,7005 0,7002
romunski lev	4,2092 4,1784
svetovska korona	4,3655 4,3497
švicarski frank	8,5943 8,5451
norveška korona	1,2486 1,2599
hrvaška kuna	7,5340 7,4650
ruski rubel	7,5765 7,5745
turška lira	40,4890 40,3220
avstralski dolar	2,3872 2,3791
brazilski real	1,3302 1,3253
kanadski dolar	2,6463 2,6344
kitski juan	1,3335 1,3315
indijska rupija	7,9055 7,9232
južnoafriški rand	71,8050 71,8070
	12,3661 12,2836

LONDON - Ubiti vojak je bil v Afganistanu

Velika Britanija v šoku po okrutnem umoru

Lee Rigby ANSA

LONDON - Britansko obrambeno ministrstvo je objavilo identitet vojaka, ki sta ga v sredo na ulici v Londonu pokončala dva domnevna islamska skrajneža. Ubit je bil 25-letni Lee Rigby iz Manchesterja, ki je med drugim služil tudi v Afganistanu, Nemčiji in na Cipru. Policija je medtem v povezavi z napadom aretirala še dva osumljenca, poroča britanski BBC. Rigbyja, očeta dveletnega sina, je ministrstvo opisalo kot izjemno priljubljenega in duhovitega vojaka, ki so ga spoštovali tako znotraj kot tudi izven njegove enote.

Brutalan umor sta izvedla dva moška, domnevno muslimanska skrajneža. Vojaka sta kar na ulici sredi Londona pokončala z mačeto, pri tem pa vzklikala islamska gesla. Po napadu niti nista poskušala zbežati, pač pa sta mimoidoče celo opogumljala, naj ju fotografirajo. Eden je v kamero celo razlagal, da sta to storila, ker britanski vojaki vsak dan pobijajo muslimane.

V posredovanju policije sta bila oba moška ranjena in sta v priporu v bolnišnici - eden je še vedno v resnem stanju. Oba naj bi imela nigerijske korenine. Po navedbah BBC naj bi bil eden od napadalcev 28-letni Michael Adebola. Ta menda prihaja iz zelo verne krščanske družine, a se je pred več kot desetimi leti sprekobil v Islam. Ob tem naj bi bila storilca stara znanca policije, saj sta bila v zadnjih letih vpletena v več preiskav. Menda pa nič kazalo na to, da načrtujeta na-

pad. Enega so policisti lani prestregli, ko je zapančal državo.

Policija je včeraj popoldne v zvezi z napadom aretirala še dva osumljenca. Kot je sporočil Scotland Yard, gre za moškega in žensko, obo starci 29 let. Osumljena sta sodelovanja pri načrtovanju umora, poroča BBC.

Umor je šokiral britansko javnost, po državi pa so močno okreplili varnostne ukrepe. Britanski premier David Cameron je po sestanku z voditelji nacionalnih varnostnih služb danes ocenil, da »to ni bil le napad na Veliko Britanijo in britanski način življenja. Gre tudi za izdajo islama in muslimanskih skupnosti, ki naši državi dajejo takoj veliko,« je poudaril Cameron. Dodal je še, da Velika Britanija ostaja »absolutno nepopustljiva v svoji drži do nasilnega ekstremizma in terorja.« (STA)

EU - Medtem ko je BiH »še daleč«

Makedonija pripravljena za pristopna pogajanja

STRASBOURG - Medtem ko BiH »še zdaleč« ni izpolnila pogojev za začetek veljavnosti stabilizacijsko pridružitvenega procesa z EU, je Makedonija že pripravljena na začetek pristopnih pogajanj, so včeraj odločili evropski poslanci. Zavrnili pa so amandma, s katerim bi za BiH sledile sankcije. BiH še vedno zaostaja za drugimi državami v svoji regiji, ugotavlja parlament. »Za spremembe potrebujemo večjo zavezanost in priznavanje političnih elit, da združijo moči in skupaj poiščemo jasno vizijo o splošni usmeritvi države,« je povedala poročevalka Doris Pack (EPP). »V dobro državljanov bi morali ostreje napasti tudi korupcijo,« je še dodala.

Resolucija, ki so jo izglasovali poslanci včeraj, poudarja, da so za vzpostavitev popolnoma delujoče demokracije v državi nujne spremembe, tako na zvezni kot lokalni ravni. BiH mora tako končno vpeljati odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice iz leta 2009 o enakih pravicah do udeležbe na volitvah. Med ostale prednostne naloge so poslanci uvrstili še okrepitev vloge žensk in mladih, reformo javne uprave in boljšo pripravljenost na članstvo Hrvaške v EU.

Poslanci so sicer o resoluciji razpravljali že v sredo, ko je Packova razburila predvsem s predlogom, da bi BiH izključili iz Sveta Evrope, da bi ji odrekli finančno pomoč EU in ustavili izvajanje sporazuma o trgovini med EU in BiH. Predlog je bil podan v obliki amandmaja, ki pa ga je parlament z veliko večino zavrnil. Med tistimi, ki so izrazili nasprotovanju temu predlogu, je bila evropska poslanka Tanja Fajon (S&D/SD). Izrazila je željo, da BiH postane članica unije in da se ji pri tem pomaga. Ljudi pa po njenih besedah ne bi smeli kaznovati zaradi neuspeha politike.

V drugačnih tonih pa je potekala razprava o Makedoniji. »Evropa upravičeno pozdravlja napredok med Srbijo in Kosovom. Predsednika sta moralu pokazati prav toliko poguma, kot ga danes potrebuje predsednika v Atenah in Skopju,« je izpostavil poročevalec Richard Howitt (S&D).

Svet je zaprosil, »naj poskuša razumeti, da takrat, ko si v vrsti, pa te nenehno potiskajo nazaj, prideš do točke, ko dokončno zapustiš vrsto.« Države članice je zato prosil, naj brez odlašanja začnejo pristopna pogajanja s Skopjem. Sprejeti dokument poudarja, da lahko začetek pristopnih pogajanj pomeni preobrat v trenutnem statusu quo, saj bi dal pozitivno spodbudo nadaljnjam reformam in izboljšanju odnosov s sosednjimi državami. Resolucija še dodaja, da morajo biti težave z imenom razrešene brez odlašanja, vse politične sile pa morajo spoštovati državni parlament kot ključno demokratično institucijo. (STA)

TRŽIČ-ŠTARANCAN - Jutri poimenovanje po Ondini Peteani

Ulico dobi po zaslugi slovenskega podjetja

Partizanka, deportiranka in družbeno-politična delavka Ondina Peteani bo dobila ulico po zaslugu slovenskega podjetja Pahor, ki je krilo večji del stroška za gradnjo nove povezovalne ceste med Ulicama Grado in Capitello del Cristo med tržiško in štarancansko občino. Svečano poimenovanje ulice bo jutri ob

11.30, prisotni bodo predstavniki tržiške in štarancanske občine, Ondinin sin Gianni in predstojniki krajevnih borčevskih organizacij. Zapel bo tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič.

Podjetje Pahor so ustanovili leta 1993, njegov lastnik je Ivan Pahor iz Jamelj. »Začetno smo imeli sedež v Jam-

ljah, po dveh letih smo se preselili v Tržič. Od vsega začetka se ukvarjam s trgovino na debelo barvnih kovin, v glavnem bakra, medenine, brona in nerjavečih kovin, ki jih večinoma izvažamo v države bivše Jugoslavije, v Avstrijo, na Češko in Slovaško. Prisotni smo tudi na italijanskem tržišču,« pravi Milka Pahor, lastnikova sestra, ki na podjetju dela vse od njegove ustanovitev. Pohorjeva pojasnjuje, da so se v zadnjih letih tudi oni kot številni drugi podjetniki morali spopasti z negativni učinki splošne gospodarske krize, katere znaki so se začeli kazati leta 2009. »Takrat smo se odločili, da bomo kovine prodajali direktno tovarnam, hkrati smo opustili gradbeništvo. Danes sta med našimi največjimi odjemalcami slovenski podjetji Iskra in Danfoss,« pravi Pohorjeva in pojasnjuje, da imajo devet uslužbencev, vsi so Slovenci in prihajajo iz raznih slovenskih vasi od Gabrij, Doberdoba in Jamelj tja do Bojunca in Ricmanja, eden pa iz Mirna.

Podjetje Pahor ima za svojo dejavnost že več let v najemu skladišče v obrtnicah v Ulici Grado v Tržiču. Pred kaki-mi desetimi leti so se odločili, da si zgradijo novo skladišče, za katerega jim ne bi

bilo treba plačevati najema. Le kakih sto metrov stran od današnjega skladišča imajo namreč zemljišče, ki se nahaja ob robu obrtne cone, sicer na ozemlju štarancanske občine, kupil pa ga je njihov ded med obema svetovnima vojnoma. Pohorjevi so se pred desetimi leti odločili, da kupijo še sosednje zemljišče in nato na štarancanski občini sprožijo postopek za spremembom namembnosti, kar bi jim omogočilo gradnjo svojega novega skladišča. Na občini so jim odgovorili, da morajo v zameno za spremembom namembnosti zemljišča iz kmetijske v komercialno poskrbeti za urbanizacijo območja, kar predvideva gradnjo ceste in kanalizacije ter namestitev električne, vodovodne in plinske napeljave.

Poleg Pohorjev iz Jamelj se je pred leti še nekaj Slovencev odločilo za ustanovitev svojih podjetij na Tržišku. Med še obstoječimi slovenskimi podjetji gre omeniti podjetje Ferrojulia, v lasti goriške družbe KB1909 pa je kinodvorana Kinemax. Nekaj slovenskih podjetij s Tržiškega je v zadnjih letih prenehalo z dejavnostjo; Milka Pahor omenja trgovini z lesmino in ploščicami, obe so zaprli pred leti. (dr)

RONKE

V zvezi občin nočejo sosedov

Bon (SKP): »Predlog je nesmiseln«

Ronška občina se nikakor ne namerava združiti s Tržičem in Štarancanom, zato pa predlaga ustanovitev medobčinske zveze malih občin, v katero bi se poleg Ronk vključili še Fojljan-Redipulja, San Pier, Doberdob, Škocjan, Zagraj in Turjak.

Resolucijo o omenjenem vsebinsko je pred dnevi odobril ronški občinski svet, pri čemer so dokument podprtli svetniki večine in Ljudstva svobode, medtem ko je proti glasoval občinski svetnik Komunistične prenove Luigi Bon. »Predlog ronške Demokratske stranke o medobčinski zvezi se mi ne zdi ravno smiseln, saj ne predvideva sodelovanja z največjima občinama iz tržiškega mestnega okrožja, to se pravi s Tržičem in Štarancanom,« opozarja Bon, medtem ko občinski svetnik Demokratske stranke Francesco Pisapia opozarja, da mora ronška občina zaradi svojih specifickih ostanosti samostojno in se zato ne sme združevati z občinama Tržič in Štarancan. Pisapia je hkrati prepričan, da predstavlja pravo pot za izboljšanje občinskih storitev ravno ustanovitev medobčinske zveze s sosednjimi malimi občinami. Po njegovem mnenju posamezne male občine zaradi nižnega finančne dotacije namreč ne uspejo nuditi svojim občanom vseh zahtevanih storitev, zato pa bi bile skušaj toliko bolj uspešne.

TRŽIČ-ŠTARANCAN - Zazidljivost v zameno za urbanizacijo

Za cesto 236.000 evrov

Podjetje Pahor krilo 54 odsotkov stroška - Njivo v Laškem je kupil dedek - Zadnjo korozo so poželi lani

Gradnja nove ulice na meji med tržiško in štarancansko občino, ki jo bodo jutri poimenovali po Ondini Peteani, je stala 236.000 evrov (brez davka na dodano vrednost). Podjetje Pahor je moralno kriti 53,96 odstotkov zneska, za ostali del je poskrbel lastnik ostalih zemljišč ob novi ulici. Pohorjevi so morali v prvi osebi slediti celotnemu upravnemu postopku, od načrtovanja pa vse do gradbenih del, saj je tako zahtevala štarancanska občina, ki jim je v zameno za urbanizacijo in prometno ureditev območja dodelila zazidljivost za zemljišče, na katerem bodo prihodnje leto zgradili novo skladišče. »Osnutek načrta že imamo, saj bi brez njega ne mogli začeti celotnega postopka, na podlagi katerega nam je štarancanska občina že izdala tudi gradbeno dovoljenje,« razlagata Milka Pahor.

Nova ulica je bila pred gradbenimi deli enosmerna in je bila bolj podobna kmečki poti kot pa pravi cesti. Po obnovi je postala dvosmerna. Avtomobilisti, ki bodo po njej namenjeni v Ulico Grado, bodo morali na križišču obvezno zaviti v desno, medtem ko so na križišču z Ulico Capitello di Cristo uredili krožišče, sredi katerega stoji kapelica.

Že omenjeno zemljišče, ki ga je dedek Ivana in Milke Pahor kupil med dve-

ma vojnoma, so še lani obdelovali. Njuno oče je zadnjo korozo požel ob koncu leta. V občini Štarancan in tudi v Tržiču so po prvi in tudi po drugi svetovni vojni številni Slovenci iz raznih vasi doberdobske in tudi devinsko-nabrežinske občine kupili zemljo. Večina izmed njih je kmetovanje opustila, nekateri so zemljišča prodali, drugim so bila razlaščena za gradnjo obrtno-industrijskih con, cest in drugih infrastruktur. (dr)

Skladišče podjetja Pahor, prihodnje leto bodo gradili novo

TRŽIČ-ŠTARANCAN

Baker je drag, zato ga kradejo

Baker je izredno drag, povpraševanje po njem pa je zelo veliko. Zato ni nikakor čudno, da je v zadnjih mesecih tudi na Goriškem zamikal številne tatove. »Baker stane na debelo kakih sedem evrov na kilogram,« pojasnjuje Milka Pahor. Po njenem mnenju lahko tatovi s prodajo bakra tovarnam zaslužijo po štiri do pet evrov na kilogram, saj zanj nimajo ustreznih dokumentov. Po bakru je povpraševanje veliko, ker gre za čisto kovino, ki jo je mogoče brez nikakršnih težav predelati. »V Evropi je

z izjemo Rusije edini rudnik bakra v Boru v Srbiji. Italijanske tovarne zato kupujejo baker ravno v Boru ali pa na borti, v tem primeru prihaja večina bakra iz Čileja,« pravi Pohorjeva in pojasnjuje, da vlada veliko povpraševanje tudi po odpadnem bakru, saj ga je mogoče pretopiti in nato takoj spet uporabiti. V velikih italijanskih tovarnah topijo tudi velike količine odpadnega bakra, zato pa ni nikakor presenetljivo, če se v njih znajde tudi baker, ki so ga tatovi pokradli. V zadnjih mesecih so na Goriškem še zlasti odmevale tatvine bakrenih križev in vaz na pokopališčih, pred nekaj dnevi so tatovi odnesli bakrene kritine iz goriškega Kulturnega doma in bakrene žlebove iz palače Ritter.

Polaganje temeljnega kamna marca lani

GORICA - Letališče na Rojah

Pipistrellova hala bo dograjena leta 2014

Po najnovejših informacijah, s katerimi razpolagajo v goriški družbi, ki upravlja z letališčem na Rojah, namerava ajdovski Pipistrel dograditi svojo proizvodno halu še pred koncem leta 2014. To izhaja iz časovnega načrta, ki je bil izročen družbi Aeroporto Amedeo Duca d'Aosta. S podatkom je postrebel njen predsednik Ariano Medeot, ki je na sredinem zasedanju občinske svetniške komisije za delniške družbe zagovarjal razvojne perspektive letališča. Po napovedih Pipistrela naj bi že v juniju letos začeli preverjati materiale in pripravljati opremo za novi objekt, ki naj bi nastal na zemljišču v južnem de-

lu letališča. Če se bodo držali rokovi, lahko računamo na rez traku v prihodnjem letu.

Glede na dosedanje dogajanje je pogojnik na mestu. Marca letos je prvi mož Pipistrela Ivo Boscarol dejal, da so v fazi izbirne izvajalca: »Zaradi znanih težav z azbestom in razminiranjem se je zadela zavlekla. Gradnjo bomo začeli letos, kdaj točno, pa še ne vemo. Nam se s tem objektom ne mudri toliko, kot se medijem, če sem čisto odkrit. Mi ga potrebujemo do leta 2016, ko bo "zalaufala" Panthera. Do takrat bo objekt stal. Projekt gre normalno naprej, mi objekt potrebujemo.«

Nova ulica, ki bo poimenovana po Ondini Peteani

BONAVENTURA

GORICA - Z neznanko vremena se začenja deveti festival èStoria

»Banditi«, borci za svobodo ali izobčenci na robu družbe

Z neznanko vremena se danes v Gorici začenja trdnevni festival èStoria, ki je v zadnjih letih priklical v Gorico trume ljubiteljev zgodovine zaradi udeležbe znanih predavateljev in razpravljalcev v vseh vetrov in zaradi zanimivih tem, ki nemalokrat possegajo v problematike sedanjega časa.

Letošnji festival je posvečen banditom, ki so se - tudi v naših krajih - pojavljali v najrazličnejših zgodovinskih obdobjih. Zanje je značilno, da živijo ob robu družbe, včasih v ilegali. Ko jim zakoni kratijo svobodo, jih ne spoštujejo; če se postavijo na stran ljudstva, jih oblast skuša zatreći. Številni banditi so se v zgodovinskih knjigah znašli zaradi svojih nasilnih dejanj, preživili so se kriminalom, za usodo sočloveka se niso nikakor zmenili. Zgodovina je postregla z banditi najrazličnejšega kova - od borcev za svobodo do izobčencev, ki so med ljudmi vzbujujali strah in trepet. Pojavom banditizma je vsekakor navadno skupno, da do njih prihaja v kriznih obdobjih, kakršnega razviti svet ravnonakar preživila. Ko se družbene vezi skrhajo, se deviantnost poveča, tako da je nevarnost nepričakovanih nasilnih izbrušov za vogalom, kot se je v zadnjih dneh izkazalo na Švedskem, kjer so mladi več noči zažigali avtomobile. Na zgodovinskem festivalu bodo o banditih spregovorili iz zgodovinskega vidika, vsakič pa se bodo poglobili v vzroke banditizma in v njegove značilnosti, kar je nedvomno zanimivo tudi za razumevanje današnjih družbenih dinamik.

Festivalko dogajanje bodo poprestili s štirimi avtobusnimi izleti. Popotniki bodo odkrivali prisotnost Bourbonov na Goriškem, odpravili se bodo v Vajont, kjer je pred petdesetimi leti umrlo dva tisoč ljudi, na Kolovratu bodo iskali sledi, ki jih je za sabo puštil Erwin Rommel, med Gradiščem in Gorico bodo spoznavali življenjsko zgodbo furlanskega bandita Lucia Della Torreja. V minulih letih so se na festivalu dobro prijeli tudi »zajtrki z zgodovino«, zato pa jim letos dodajajo še aperitive: danes ob 18. uri bo sta v baru Qubik Marco Cimmino in Luigi Sardi razlagala Veliko vojno, takoj zatem pa bo v kavarni Galleria govor o tržaškem zdravniku Ugu Samaji. V okviru festivala prirejajo tudi niz petih srečanj, ki so posvečena stripom: risali jih bodo v živo, medtem ko bodo prebirali odlomke o raznih zgodovinskih osebnostih in dogodkih.

Včeraj so v Ljudskem vrtu in pred njim namestili še zadnje šotorje, tako da bo prireditev potekala ob vsakem vremenu. Velenko si od festivala obetajo knjigarnarji, pa tudi goriški gostinci in hotelirji, ki ravno takoj kot organizatorji iz kulturnega združenja èStoria upajo, da so se vremenovslovi usteli.

Festivalski šotor pred Ljudskim vrtom

BUMBACA

èSTORIA - Prologo sooblikuje festival

Nora Gregor, goriška izobčenka, za navdih

Tudi Gorica ima izobčenko - gledališko in filmsko igralko Nora Gregor -, ki so ji v festivalskem programu odmerili prostor. Zaslugo to za imo goriško združenje Prologo, ki bo - kakor že lani - prispevalo k dogajanju v mestu umetniško dimenzijo. Že včeraj se je sredi Korza pojavila instalacija »Tatovi bonbonov«. Ustvarjalce iz vrst Prologa je navdihnil imaginarij o banditih, ki nasakujejo banke, bolj kot resničnost pa jim navdih ponujajo stripi. Kdor bo iz neugnane radovednosti vtaknil roko v odpertino na zadnji strani rezorja, bo še sam bandit ... To je zabavljški izziv poštenjakom, ki prisegajo, da niso nikoli ukradli niti bonbona, čeprav bandite - tato lahko srečujejo(mo) prav na vsakem koraku in kjer koli, tudi v politiki in gospodarstvu.

Člani Prologa bodo na festivalu prisotni tudi z grafičnimi listi in avtorskimi fo-

tografijami, ki jih posvečajo tako banditom kot Nori Gregor; njihova dela bodo prve likovne upodobitve goriške igralke, ki nastajajo v njenem rodnom kraju. Za tri grafike bo treba odšteti 50 evrov, izkupec od prodaje pa bo Prologu omogočil, da bo novembra letos odprt na sedežu Pokrajinskih muzejev v Gorici razstavo likovnih del z naslovom »Nora Gregor - Upodobitev pozabe«. O umetniških vizijah, ki jih poraja Norna usoda ali njen obraz »zasanjane madone«, bo govor v nedeljo ob 12. uri v kavarni Class sredi peš cone na Verdijevem korzu; na srečanju v režiji Prologa in s sodelovanjem Kinoteatra bodo nastopili umetnostni kritik Fulvio Dell'Agnesi, raziskovalec biografije Nore Gregor Igor Devetak ter dramska avtorica, igralka in režiserka Neda Rusjan Bric, ki bo iz spomina izobčeni Goričanki omogočila vrnitev na oder.

èSTORIA - Današnji program

Od Pancha Ville do kamore in punta

Prvo današnje srečanje z zgodovino bo ob 9. uri v šotoru Apih, kjer bo govor o uporih zoper oblast v Istri, Furlaniji in na Koroskem v 16. stoletju; predavatelji bodo Furio Bianco, Friedrich Edelmayer in slovenski zgodovinar Darko Darovec, ki bo pozornost posvetil vprašanju tihotapstva in razbojništva v beneški Istri. Gladiator Spartak bo protagonist srečanja z Nicom Fieldsom in Barryjem Straussom ob 9.30 v Herodotovem šotoru, ob 10.30 v šotoru Apih pa bodo odkrivali zapuščino goriškega pesnika-kronista Giovannija Marie Marusiga in njegova poročila o nasilnih smrti v Gorici v 18. stoletju. »Achtung, Banditen?« je naslov srečanja o partizanstu in revisionizmu, na katerem bodo predvali Mimmo Franzinelli, Nicola Tranfaglia in Roberto Chiarini (ob 11. uri v Herodotovem šotoru), pol ure kasneje pa bo v sosednjem šotoru srečanje o perspektivah zgodovinopisja v FJK. Istočasno bo na sedežu Videmske univerze v Ulici S. Chiara okrogla miza na te-

mo »Banditi na vzhodni meji: antropologija, zemljepis in strategija upornika«, ob 12. uri pa bo Andrea Bellavite in Herodotovem šotoru intervjuval duhovnika Luigija Merolo, znanega zaradi boja proti kamori. Ob isti uri bo na Verdijevem korzu (hišna št. 107) o Tolminskem punktu govoril Silvano Cavazza.

Popoldanski program se bo začel ob 15.30 v Herodotovem šotoru v družbi tožilca Raffaeleja Cantoneja, ki so mu zaradi preiskav proti kamori dodelili stalno policijsko varstvo: govoril bo o povezavah med organiziranim kriminalom in nogometom. V šotoru Apih se bodo ob isti uri spomnili 90-letnica ustanovitve italijanske vojnega letalstva, ob 16. uri pa bodo v Spominskem parku odkrili spomenik finančni straži. Oliku Pancha Ville bodo ob 16.30 v Herodotovem šotoru govorili Alejandro de Quesada, Alan Knight in Stefano Malatesta, v sedanjem šotoru pa bo tekla beseda o Uskokih, katerim se bodo posvetili Stevka Šmitran, Riccardo Caimmi, Mimmo Franzinelli in Paolo Preto. Ob 16.30 bodo na Korzu Verdi s stripi uprizorili zgodbo priseljenca Eteenesha, ob isti uri pa bodo iz Ljudskega vrta proti Severni postaji krenili udeleženci vodenega sprechoda »Topografije spomina«. O banditih v filmih bo tekla beseda v Kinemaxu (ob 17. uri), ob 18. uri pa bo v baru Qubik srečanje o Carzanski aferi oz. izdaji avstro-ogrskega častnika, ki bi lahko spremenila potek prve svetovne vojne. Ob 18. uri bo na Korzu Verdi srečanje s stripi: Riccardo Cecchetti in Marco Peroni se bosta poklonila glasbeni legendi Bruci Springsteenu. Ob 18.30 se bosta začeli dve srečanji: Massimo Carlotto bo govoril o banditkah, Marina Bressan in Chiara Meriani pa o popotnikih in banditih. Ob 18.45 bodo v baru Galleria pripovedovali o judovskem zdravniku iz Trsta Ugu Samaji. Ob 21.30 bo v šotoru Apih govor o papežu Frančišku, ob 22.30 bo sledila projekcija dokumentarca »Vajont '63 - Il coraggio di sopravvivere«.

V današnjem programu bo tudi ekskurzija z èStoribusom po sledeh Bourbonov (mesta so razprodana); za tiste, ki se želijo že navsezgodaj naučiti zanimivih novic iz časopisov in komentarjev, pa bo vse festivalne dni ob 8.45 v baru Cicchetteria Ai giardini t.i. »zajtrk z zgodovino«.

GORICA - Festival se ne bo odselil

Vegetarijanci ostajajo

Prireditelji se odrekajo selitvi v Bologno in upajo v podporo krajevnih upraviteljev

izmed glavnih pobudnikov prireditve.

Festival so ustanovili, da bi ljudi seznanili s prednostnimi in značilnostmi vegetarijanstva. Z leti je dogodek pridobil na odmevnosti, saj je v Italiji okrog pet milijonov vegetarjancev, njihovo število pa se viša iz leta v leto. Vegetarijanski festival je skupaj z jesenskimi Okusi na meji, s pomladnim festivalom èStoria in poletnim filmskim festivalom Sergio Amidei prav gotovo prireditve, ki v Gorico priklice največ obiskovalcev. Leta 2010 in 2011 je potekala v Svetogorskem četrtni, kjer ima sedež Biolab, lani pa je prvič zasedla goriško mestno središče s Travnikom vred.

Festivalske stojnice na Travniku

GORICA - Danes na Travniku

Razstava in koncert za zavetnika Evrope

S skladbami iz pravoslavne tradicije bo nastopil mešani pevski zbor Arsatelier

zosopran) in Mirko Butković (organist).

Še pred koncertom bo ob 19. uri v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno odprtje razstave z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda - Načrt za Evropo«; spreverovoril bodo Sergio Pellegrini, predsednik društva Centro studium, Tatjana Rojc in Ivan Florjanc, ki bo prikazal razvoj liturgične glasbe iz staroslovske, glagolitske in pravoslavne tradicije. Razstavo, ki je vzgojno-poljudnega značaja, se stavljajo besedila, slike in video posnetki o svetih bratih; kot zanimivost najnavedemo, da je v svetu je na stotine institucij, ki nosijo njuno ime, in da sta sozavetniki Evrope.

GORICA - Na sejah občinskega sveta

Govorili bodo slovensko in se sami prevajali

Na prihodnjem zasedanju goriškega občinskega sveta bodo slovenski svetniki lahko spregovorili v svojem maternem jeziku. To je župan Ettore Romoli zagotovil med ponedeljkovim zasedanjem in v dogovoru na svetniško vprašanje Davida Peterina pojasnil, da na občini še čakajo na sicer že odobreni - prispevek iz zaščitnega zakona 38/2001, na podlagi katerega bi bila zagotovljena prisotnost tolmača v občinskem svetu. Zaradi tega je slovenske občinske svetnike zaprosil, naj v pričakovovanju na tolmača na prihodnjem zasedanju občinskega sveta svoje slovenske posege sami prevedejo v italijančino, tako da bodo razumljivi tudi ostalim svetnikom. Županov odgovor predstavlja nedvomno pomemben korak naprej na poti uveljavljanja slovenščine v javnosti, potem ko je bil ravnno Peterin med lansko umestitveno sejo žrtev protislonskega izpada, po drugi strani pa nalaga slovenskim občinskim svetnikom dvojno delo, saj bodo morali praviti svoje posege v dveh jezikih z upajnjem, da bo občina čim prej prejela prispevek iz zakona 38/2001. Gre pa za 140.000 evrov, ki jih bo občina uporabila za zagotovitev prevajalske službe in še za nekatere projekte, vezane na uporabo in ovrednotenje slovenskega jezika.

Peterin, svetnik Demokratske stranke, je pred svojim ponedeljkovim posegom razdelil med občinske svetnike kopijo 9. člena zaščitnega zakona, ki zadeva uporabo slovenščine v izvoljenih telesih. »Zakon 38 je bil odobren že pred dvanajstimi leti. Župan trdi, da venomer spoštuje zakone, v tem primeru ni ravno tako,« je poudaril Peterin, ki je na umestitveni seji pred enim letom doživel hud protislonski izpad, ko je v slovenščini in italijančini spregovoril o odprtosti Gorice. »Občina je v tem obdobju zaprosila deželo za prispevek, ki bi zagotovil prevajalsko službo na zasedanjih občinskega sveta, zato svetnike opozarjam, da so pred enim letom oporekali mojemu slovenskemu dvojezičnemu posegu, češ da statut in pravilnik ne dovoljujeta nastopa v slovenščini. Občinski pravilnik potrebuje kar nekaj sprememb, zato pa župana pozivam, naj se takoj aktivira za njegovo posodobitev,« je med ponedeljkovim zasedanjem poudaril Peterin, župan pa mu je odgovoril, da zahteva obnova statuta in pravilnika dolgo časa. »Uporabo slovenščine pa zagotavlja državni zakon in za spoštanje zakona si ne moremo privoščiti čakanja na prenovo pravilnika. Komaj bo občina prejela prispevek, bo glede na razpoložljiva sredstva najela prevajalca in bo v občinskem svetu mogoče spregovoriti v slovenščini,« je Peterinu odgovoril Romoli, ki je v pričakovovanju na prispevek zaprosil slovenske svetnike, naj svoje posege sami prevedejo.

Da si slovenščina utira pot v občinski svet, je prišlo do izraza tudi med sredinem zasedanjem občinske konzulte za vprašanja slovenske narodne skupnosti. Občinski svetnik Stefano Ceretta je potrdil, da bo slovenskim svetnikom v kratkem omogočeno spregovoriti v svojem maternem jeziku. Po Cerettovem mnenju se je zdaj treba dogovoriti, kako zadevo tudi dejansko čim bolje speljati, da bo slovenskim svetnikom zadoščena pravica do uporabe slovenščine v občinskem svetu. Predsednica konzulte Majda Bratina se bo v kratkem spet srečala s Ceretto, da bi se še dodatno poglobila v zadevo in da bi konzulta dala svoj doprinos k pripravi pravilnika za uporabo slovenščine v občinskem svetu.

Od lanske umestitvene seje se je sestava občinskega sveta nekajko spremenila. V njem ni več bivšega župana Gaetana Valentija, ki je pred enim letom zagnal vik in krik, ko je Peterin spregovoril v slovenščini. Valentija je pobrala afera o neprimerini uporabi povračil za stroške na deželi, saj je

bivši deželni svetnik javni denar med drugim uporabil za nakup novih avtomobilskih gum in za plačilo avtomobilskega zavarovanja. Poleg Valentija je pred enim letom neravno prijazen odnos do slovenščine dokazalo še nekaj svetnikov desne sredine, ki bodo v kratkem imeli novo priložnost, da dokažejo svojo (ne)zrelost. Poleg Peterina je tudi občinski svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Božidar Tabaj že napovedal, da bo na prihodnjih zasedanjih občinskega sveta govoril v slovenščini, saj je naveličan čakanja in doslej neučenih oblub. (dr)

Zasedanje mestnega sveta v Gorici

GORIŠKA BRDA Z ukradenim avtom na strehi

Tatu našli po zaslugi nesreče

V sredinih jutranjih urah se je 32-letni italijanski državljan s Fiatom 500 z italijanskimi registracijami v Goriških Brdih prevrnil na streho. Do nesreče je prišlo na lokalni cesti med Kozano in Šmartnim, ko se je omenjeni moški z avtom umikal nasproti vozečemu avtobusu. Pri tem je zapeljal preveč desno na brežino in se pri eni od hiš v Kozani prevrnil na streho.

Policisti, ki so prišli na kraj, so moskemu - povzročitelju prometne nesreče spisali plačilni nalog, ko pa so hoteli preveriti njegovo identitet in vozniško dovoljenje, so ugotovili, da je bil Fiat 500 počasi ukraden v Italiji; kraja je bila še isti dan prijavljena italijanskim varnostnim organom. Policisti so zato vozilo zasegli in ga vrnili lastniku, moškega pa so ovadili še zaradi tatvine. Ta je po končanem postopku prostovoljno zapustil Slovenijo. (km)

VILEŠ - Že oddali 80 odstotkov površin Komercialni park ob Ikei bodo odprli v novembru

Ikeino nakupovalno središče pri Vilešu bodo odprli v novembру. Tako so včeraj napovedali iz družbe Inter IKEA Centre Group in poudarili, da dela potekajo po časovnem načrtu. Temeljni kamen je bil položen pred dobrim letom, tedaj pa so tudi napovedali, da bo komercialno središče predano namenu še pred koncem letosnjega leta. »Naš cilj je, da ga bomo odprli 21. novembra,« pravi Herman Gewert iz podružnice omenjene družbe, ki je pristojna za Italijo in Švico.

»Komercialno središče bo v osrčju dežele Furlanije-Julische krajine in bo zasedalo 90 tisoč kv. metrov prodajnih površin (GLA) in bo lahko računalo na 1,3 milijo-

n na potencialnih obiskovalcev oziroma kupcev, ki se jim bodo pridružili sezonski turisti iz sosednjih držav. Celotna naložba v projekt velja okrog 220 milijonov evrov. Po naših predvidevanjih bo komercialni park prinesel približno tisoč novih delovnih mest - posrednih in neposrednih. Obenem pomeni razširitev trgovske ponudbe v deželi,« razlagajo v družbi in navajajo še druge podatke o nastajajočem centru. Preko 80 odstotkov komercialnih površin je že oddanih: gre za skrbno izbrane blagovne znamke. Poleg že obstoječe IKEINE trgovine zaobjema ponudba še hipermarket, preko 170 prodajaln ter skupno 26 gostinskih lokalov - barov in restavracij. Novi multi-

Prikaz dokončanega nakupovalnega središča pri Vilešu

pleks bo razpolagal s sedmimi kinodvorinami in 1.300 sedeži, obiskovalcem komercialnega parka bo na voljo 4.200 parkirnih mest. K povedanemu Herman Gewert še dodaja, da komercialni park v Vilešu želi postati destinacija za nakupe in celodnevno preživljvanje prostega časa: »Z

IKEO razvijamo koncept kraja, ki je primeren za večino ljudi in še zlasti za družine, ki so naša ciljna publike.«

Komercialni park pri Vilešu bo prvo tovrstno središče v državi, v srednjem roku pa naj bi podobne strukture nastale še drugje v severni Italiji.

GORIŠKA - Na področju izvoza Nemčija prehitela Italijo

Lani najslabši gospodarski rezultati v petih letih, letošnje leto pa se je začelo s kancem optimizma

Vesna Petric Uran

Mirjam Božič

družb je izkazalo izgubo v višini 150 milijonov evrov, med njimi je 5 družb, ki so izkazale več kot polovico celotne izguebe regije. »Med njimi so tri družbe, ki izkazujojo izgubo nad 9 milijonov, to so Salont Anhovo, Daimond trgovina in zastopanje in Certa, podjetje za upravljanje in investiranje, medtem ko sta dve družbi izkazali nad 20 milijonov čiste izguebe: Hit in Gorica Leasing,« dodaja Mara Kos Maver iz Ajpesa. Največ dobička so lani zabeležile predelovalne dejavnosti, oskrba z električno energijo, plinom in paro ter strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, največjo izgubo pa kulturne, razvedriline in rekreacijske dejavnosti ter finančne in zavarovalne dejavnosti. Zanimiv je tudi preobrat med občinami v regiji: največ neto čistega dobička so lani izkazale družbe iz območja Idrija in Tolmin, medtem ko je Nova Gorica krepko med največjimi izgubarji v lanskem letu. V slovenskem merilu se je Goriška znašla na tretjem mestu med najslabšimi regijami, kar se tice neto čiste izgueb v lanskem letu.

»Prvič se je tudi zgodilo, da je povprečna mesečna plača na zaposlenega v regiji enaka kot na nacionalnem nivoju, doseže je bila namreč višja,« dodaja Kos Maverja in med kopico negativnih novic vendarle najde trohico optimizma: »Čisto vse nato slabo: 59 odstotkov družb na ravni regije izkazuje dobiček.« A že nadaljnji podatki zopet niso spodbudni: 38 odstotkov

si glede na petletno obdobje. Leta 2008 so družbe dosegle 64 milijonov evrov neto čistega dobička, lani 35 milijonov evrov neto čiste izguebe, konec lanskega leta je bilo 74 družb v stečajnem postopku, v stečajih jih je lani šlo 24,« dodaja Mara Kos Maver.

Klub zaskrbljujočim lanskoletnim rezultatom so podjetja letosnjega leta začela s kančkom optimizma. »Že decembra lani in v začetku letosnjega leta so napovedi bolj optimistične, pogodbe se podpisujejo. Dno smo kot regija že dosegli, mislim, da piha bolj pozitiven veter,« meni Božičeva.

Slate razmere v gospodarstvu se hitro odražajo tudi na zavodih za zaposlovanje. »Podatki niso obetavni, slabšajo se skozi leto, zaposlenost v regiji je vedno manjša,« pravi direktorica novogoriškega Zavoda za zaposlovanje Vesna Petric Uran. Aprila 2012 je bilo 5085 brezposelnih, aprila letos 5849, na ravni države 121.332. Brezposlenost v Goriški regiji je 11,8-odstotna.

»Največ prijav v evidenco brezposelnih je bilo lani s Primorja, in sicer 491, zaradi stečaja, iz Letrike 85, Fructala 40, Meblo A+A v stečaju 52, Meblo Jogi v stečaju 51, Final v stečaju 39, Splošna bolnišnica dr. Franca Dergancia 26 ... Kjer ni stečaj, gre v glavnem za racionalizacijo,« niza podatke Vesna Petric Uran in obenem poudarja specifiko Goriške regije: visoka stopnja starejših prebivalcev in nizka stopnja delovno aktívnega prebivalstva. V poletnih mesecih pričakujejo še likvidacijo Sia Solkan in s tem okoli 30 prijav na Zavod za zaposlovanje, ter zapiranje nekaterih poslovniških Mercatorja. Katere in koliko bo odpuščanj, direktorica še ni vedela.

Tudi situacija glede izvoza ni rožnata. Božičeva poudarja, da je v zadnjem četrletju lanskega leta prišlo do padca naročil, izvoz je posledično padel za 3,2 odstotka, prav tako uvoz za 11,5 odstotka. »Poudariti pa je treba, da ima naša regija, odkar jo spremljamo v samostojni Sloveniji, vedno pokritost izvoz z uvozom, se pravi, da ni uvozno odvisna.« Zaradi krize italijanskega gospodarstva, je prišlo tudi do preobrata na leštvice držav, v katere Goriška regija največ izvaja. Vse od leta 1990 je bila najpomembnejši partner za regijo Italija, tokrat je na prvem mestu glede izvoza Nemčija, na drugem pa Italija, tretjem Francija, sledita BiH in Velika Britanija. Regija je še leta 2010 zabeležila rekord rasti izvoza, kar 22,6 odstotkov, v dveh letih pa je padla na minus 3,2 odstotka. V Goriški regiji si veliko obetajo tudi od gospodarskega sodelovanja z Azerbajdžanom, Rusijo, Ukrajinom ... Vendar, opozarja Božičeva, se s temi državami ne pride tako hitro do posla, treba si je vzeti čas.

Prihodnji teden bodo na Območni gospodarski zbornici organizirali seminar na temo »Kako poslovit s Ukrajino«. Slovenija in Ukrajina imata tradicionalno dobre gospodarske odnose, številna slovenska podjetja uspešno poslujejo na 45-milijonskem ukrajinskem trgu. Blagovna menjava med državama je lani presegla 230 milijonov evrov, s čimer se je Slovenija približala rekordnim vrednostim iz let pred gospodarsko krizo. Ukrajina se sicer uvršča med 25 najpomembnejših izvoznih trgov slovenskega gospodarstva.

Katja Munih

Strupeni azbest

Na sedežu krožka ACLI v Ronkah bo danes ob 18.30 govor o azbestu, ki je na Tržiskem povzročil smrt preštevilnih delavcev. Med govorniki bo odvetnik Alessandro Barbariol, ki na goriškem sodišču spremja »maksi-proces« zoper domnevne krivce za smrti zaradi izpostavljenosti azbestu.

Čemu povišek?

Poslanca Gibanja 5 zvezd Aris Prodani in Walter Rizzetto sprašujeta ministru za okolje in gospodarski razvoj, ali vesta, da bo povišek tarif za vodo, s katerim bodo ustanovili sklad za pomoč potresencem iz Emilie Romagne, povzročil kar nekaj težav številnim družinam. Proti povišku se je že izrekel predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ob njem pa tudi goriška svetnica gibanja Manuela Botteghi, ki je na pomoč poklicala omenjena poslanka.

Zamparini v Gradežu

V avditoriju Biagio Marin v Gradežu bodo danes ob 18. uri podjetnik Maurizio Zamparini in drugi izvedenci predstavili načrt novega turističnega naselja, za katerega pa deželni svetnik SEL Alessio Gratton zahteva dodatno preverjanje učinkov na okolje. Med prisotnimi na gradeškem posvetu bo podpredsednik deželne vlade Sergio Bolzonello.

Sindikat se bo pritožil

V članku »Vrniti morajo nagrado«, objavljenem 21. maja, manjka naslednje pojasnilo: Sindikat Elektro Primorska se bo pritožil nad razsodbo novogoriškega oddelka koprskega delovnega sodišča glede razsodbe, da terjatev zaposlenih v omenjeni družbi do izplačila nagrade ob zaključku koledarskega leta 2011 ne obstaja. To pomeni, da je bila trditve iz naslova preuranjena, medtem ko je v tekstu na dveh mestih pravilno razloženo, da sodba še ni pravomočna. (km)

Ljubezenske sonate

Združenje Ex Border prireja noč ob 21.30 v hotelu Internazionale v Gorici glasbeni večer z naslovom èMusica, ki se vključuje med spremjevalne prireditve festivala èStoria; nastopila bosta pianistka Natalija Sever in tenorist Vladimir Čadež.

Noè v Gradišču

V vinoteki v Gradišču bo danes ob 18.30 v okviru nagrade Noè predstavitev knjige »Friaul erleben«, ob 19. uri pa bodo izročili nagrado trem kletem, ki se odlikujejo po vrhunskem vinu.

Madagaskar v Mirnu

Kulturno društvo Stanko Vuk Miren-Orehovljše prireja drevi ob 20. uri na potopisno predavanje o Madagaskarju. Predaval bo zgodovinar, novinar in scenarist Jože Možina. Predavanje bo v jedilnici. Prostovoljni prispevki so namenjeni skupnosti Akamasoa na Madagaskarju misijonarja Pedra Opeke. (km)

Pokrajine Severa

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini bodo drevi ob 20. uri odprli razstavo slik na temo »Pokrajine Severa« domaèega likovnega ustvarjalca mlajše generacije Lucijana Lavrenčiča.

Pravljica predstava

V novogoriškem Kulturnem domu bo noč ob 20. uri na ogled pravljica predstava Anika gre iskat ogenj avtorice Mirande Brataševic. Pravljico bo brala Milena Zupančič, nastopili bodo Vanessa Benak in prostovoljke iz skupine Lunce. (km)

S preteklih izvedb

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. GARZAROLLI 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. DI MANZANO 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, UL. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDETTORE (Ternoviz), UL. IX GIUGNO 36, tel. 0481-410340.

Gledališče

SSG sporoča goriškim abonentom, ki so se prijavili za ogled predstave Petra Handkeja »Še vedno vihar«, ki bo v pondeljek, 27. maja, ob 19.30 v Trstu, da bo avtobus Avrigo štartal ob 18. uri s Trga Sv. Andreja v Štandrežu s postankom ob 18.15 v Tržiču, Ulica San Polo, pri bolnišnici.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 24., in v soboto, 25. maja, komedija o drami (skoraj tragediji) »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Epic«.

Dvorana 2: 19.45 - 22.15 »La grande bellezza«.

Dvorana 3: 17.00 - 19.45 - 22.15 »Il grande Gatsby«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast & Furious 6«.

Dvorana 2: 17.15 - 19.45 - 22.15 »La grande bellezza«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Epic«.

Dvorana 4: 17.30 »Iron Man 3«; 20.10 - 22.00 »Miele«.

Dvorana 5: 17.00 - 19.40 - 22.10 »Il grande Gatsby«.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 26. maja, planinski izlet na Rovtarsko hribovje (nezahtevno, pribl. 6 ur hoje). Startali bodo na Medvedjem Brdu (785 m), povzeli se bodo na Vrh Sv. Treh Kraljev (884 m) od tu nadaljevali pot do Rovt ter zaključili pohod na kmetiji Šinkovec na Medvedjem Brdu. Zbirališče pri Rdeči hiši v Gorici ob 7. uri; informacije po tel. 339-7047196 (Boris) ali boris@spdg.eu.

SPDG prireja v nedeljo, 26. maja, kolesarski izlet po goriškem Krasu z zbirališčem ob 8.15 na parkirišču za občino v Doberdobu in s startom ob 8.30. Tura je zahtevna, podrobnosti na vodniku SPDG GO 3D; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), obvezna čelada, zaželjena prijava udeležencev.

GORIŠKA - Danes in jutri v raznih krajih pokrajine

Vinarji odpirajo kleti

Na kmetiji Draga v Ščednem suši in sladoled iz sauvignona, pri Figljevih na Oslavju avstro-ogrski propagandni plakati

Številne kleti iz Furlanije-Julijanske krajine bodo jutri in pojutrišnjem odprle svoja vrata obiskovalcem. Že sedem let pri pobudi združenja Movimento turismo del vino sodeluje števerjanska kmetija Draga, ki za tokratno izvedbo pripravlja posebno degustacijo; poleg sira, pršuta in domaèega kruha bodo obiskovalcem svoje kleti v Ščednem ponudili suši (nigri, hasomaki in uramaki), ki ga bo mogoèe pospremiti z malvazijo ali pa s sladoledom iz sauvignona. Za sobotni obisk kleti je potrebna rezervacija (Miklusovi so na razpolago na telefonskih številkah 0481-884182 in 329-7265005), za nedeljski pa ne.

V števerjanski občini bodo odprte še kleti vinarskih podjetij Aleš Komjanc, Humar, Ivan Vogriè in Muzic, v goriški občini pa kmetije Fiegl, v kateri bo tudi letos na ogled razstava o prvi svetovni vojni. Lani so bile na ogled znamenite Pambergerjeve risbe iz 1. svetovne vojne. Letos pa bodo v kleti, ki jo upravljajo bratje Rado, Jože in Aleš Figelj, razstavili kakih dvajset propagandnih plakatov velikega formata, ki so jih natisnili med prvo svetovno vojno v Avstro-ogrski. Propagandno gradivo je last zbiratelja iz Trsta. Poleg plakatov si bodo obiskovalci kleti lahko ogledali tudi manjšo stalno razstavo predmetov, fotografij in raznih dokumentov iz prve svetovne vojne, ki je huòdo zaznamovala tudi Oslavje. Razstavo si bo mogoèe ogledati med 9.30 in 18.30.

V Krminu bo jutri in pojutrišnjem mogoèe obiskati zadružno klet in podjetja Gradnik, Livio Felluga, Paolo Caccese, Polje in Tenuta di Angoris. Na Goriškem pristopajo k pobudi še kleti Codelli iz Moša, Blason iz Gradišča, Castelvecchio iz Zagajca, Sergio Collarig iz Dolenj, Ferruccio Sgubin iz Mernika, Jermann iz Fare, La Ra Jade iz Dolenj, Enzo Lorenzon iz Škocjan, Ronco Blanchis iz Moša, Borgo Conventi iz Fare, La Ginesrta iz Moša, Tenuta Luisa iz Mariana, Tenuta Villanova iz Fara in Villa Russiz iz Koprivnega. (red, vip)

Obvestila

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi člane in kulturne sodelavce na redni občni zbor, letos nevolilnega znaèaja, ki bo potekal v torek, 28. maja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ prirejata danes, 24. maja, ob 20. uri na sedežu društva Tržič v Ul. Valentins 84 v Tržiču predavanje Branke Sulčič z naslovom »Sposnavajmo naša gradišča«.

AŠKD KREMENJAK vabi na zakljuèno preditev danes, 24. maja, ob 18. uri v veðnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Nastopili bodo harmonikaši in plesna skupina, mažoretki iz Doberdoba in otroški zbor vrtca in osnovne šole iz Sovodenj.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ prireja v župnijskem parku med lipami Pražnik

šparglev: v soboto, 25. maja, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 26. maja, ob 19. uri nagrajevanje ex-tempore, nastop otroškega cerkvenega pevskega zborja Štandrež, moškega pevskega zborja Štmaver, ples z ansamblom Hram.

SKRD JADRO in društvo Ali sul mondo novo vabita na predavanje Paola Pasqualinija z naslovom »Neznani leteti predmeti v zgodovini« v soboto, 25. maja, ob 18. uri na sedežu društva ACLI v Ronkah, ul. S. Lorenzo 3.

Mali oglasi

V ULICI ROCCA V GORICI v mirni lokaciji blizu centra oddamo v najem trem študentkam/om klimatizirano stanovanje v prvem nadstropju manjšega bloka; popolnoma opremljeno, kuhinja, veèji dnevni prostor, spalnica, soba, kopalnica, pokrita terasa, kletni pro-

stor in parkirno mesto na privatnem dvorišču. Ugodna cena po dogovoru; tel. 339-7806548 ali 00386-3141697.

V NAJEM dajem povsem opremljeno stanovanje v Gorici, veliko 60 m². Nujemnina po zakonsko predvideni ceni. Tel. 348-5298655.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.10. Felice Petrarca iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonini in na pokopališče v Ločniku.

DANES V GRADIŠČU: 10.30. Natale Liuzzi s pokopališča v cerkev Sv. Valeriana, sledila bo uppelitev.

DANES V ZAGRAJU: 13.30. Rita Fattoretto vd. Visintin (iz splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo uppelitev.

DANES V TURJAKU: 11.00. Paolo Farfoglia (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo uppelitev.

BCC ZADRŽUÑA BANKA **Doberdob in Sovodnje** www.bccdos.it

Zadruga, ustanovljena leta 1908
Sedež v Doberdobu (GO), Rimsko ulica 23
tel. 0481-784811 - Številka AB: 08532
Številka vpisa v register zadrug s pretežno vzajemnostjo: A160295
Davčno koda in številka vpisa v Register podjetij Gorilke pokrajine: 00065660318

VABILO NA REDNI OBČNI ZBOR ČLANOV

Vljudno vabimo člane na redni občni zbor članov, ki bo v drugem sklicanju danes, petek, 24. maja 2013, ob 18.00 uri v Kulturnem domu v Gorici, ul. I. Brass št. 20, s sledeèim dnevnim redom:

Redni občni zbor

- 1) Poroèila Upravnega sveta in Nadzornega odbora, diskusija ter odobritev bilance za poslovno leto 2012.
- 2) Kritje izgube za poslovno leto 2012.
- 3) Odobritev sistema za nagrajevanje upraviteljev in sodelavcev ter obvezno informiranje občnega zobra.
- 4) V skladu s 30. členom statuta, doloèitev maksimalnega kredita, ki ga banka lahko dodeli članom, strankam in upraviteljem banke.
- 5) Doloèitev honorarja neodvisnemu upravitelju in odobritev načina o izraèunu povraèila stroškov pri izvrševanju mandata.
- 6) Po predhodni doloèitvi števila članov Upravnega sveta, volitve članov v Upravni svet.

Občnega zobra se lahko udeležijo vsi člani, ki so vpisani v člansko knjigo vsaj devetdeset dni pred občnim zborom.

Osnutek bilance s prilogami poslovnega leta 2012 je na razpolago članom na vseh podružnicah banke v uradnih urah.

P.S.: Pooblastila se lahko dvignejo na sedežu in na podružnicah banke v uradnih urah. Opozarjam Vas, da na podlagi zakonskih doloèil mora pooblastitelj v trenutku, ko dvigne pooblastilo, navesti tudi ime pooblaščenca.

Obveščamo člane, da je banka sprejela Pravilnik o poteku občnega zobra in volitev, ki Vam je na razpolago na sedežu banke in na podružnicah. Vsak član ima pravico, da brezplaèno dobi izvod Pravilnika.

ZA UPRAVNI SVET</

Miami uspešno začel finale vzhoda

MIAMI - Košarkarji Miami Heat so v končnici severnoameriške lige NBA uspešno začeli finale vzhodne konference proti Indiana Pacers. Na prvi tekmo so zmagali po podaljšku s 103:102. Junak večera je bil LeBron James, ki je zadel za zmago ob izteku podaljšane igre. Še 2,2 sekunde pred koncem podaljška so domači košarkarji zaostajali za točko, potem ko je Paul George zadel vse tri proste mete. Nato je James prišel do žoge, «potegnil» po levi strani ter zadel odločilni koš.

Rosberg na treningih najhitrejši

MONTE CARLO - Nemec Nico Rosberg (Mercedes) je bil najhitrejši tudi na drugem prostem treningu pred nedeljsko dirko formule 1 za veliko nagrado Monaka. Drugi čas je tokrat postavil njegov moštveni kolega, Britanec Lewis Hamilton, tretjega pa Španec Fernando Alonso (Ferrari), ki je bil na dopoldanskem treningu drugi. Svetovni prvak Nemec Sebastian Vettel (Red Bull) je bil tokrat šele deveti, dopoldan pa deseti.

KOLESARSTVO - V 18. etapi Gira so se kolesarji preizkusili v gorskem kronometru

Še povečal naskok

RIM - Italijan Vincenzo Nibali (Astana) je zmagovalc gorskega kronometra na kolesarski dirki po Italiji in ima pred zadnjima dvema usodnima etapama štiri minute in dve sekundi prednosti pred drugouvrščenim v skupni razvrsttv Avstralcem Cadelom Evansom, medtem ko tretjevrščeni Kolumbijec Rigoberto Uran zaostaja še dodatnih deset sekund. Osemindvajsetletni Nibali je blestel v današnji 20,6 km dolgi deževni gorski vožnji na čas med krajema Mori in Polsa ter v velikem slogu zasenčil tekmece na Giru. Drugouvrščeni Španec Samuel Sanchez (Euskaltel-Euskadi) je zaostal 58 sekund, tretjevrščeni Italijan Damiano Caruso (Cannondale) pa minuto in 20 sekund.

Evans je zamudil eno zadnjih priložnosti, da zadiha za ovratnik vodilne skupni razvrsttv. V včerajšnji etapi je zasedel zgodlj 25. mesto, za Nibaljem pa je zaostal 2:36 minute. Slab dan avstralskega kolesarja je izkoristil južnoameriški kolesar Uran, ki je zasedel šesto mesto (+1:26) in se Evansu približal na vsega deset sekund zaostanka.

Danes bo na sporednu zelo zahtevna gorska etapa med krajema Ponte di Legno in Val Martello. Dolga bo 139 km, kolesarska karavana pa bo morala premagati tri vzpone prve težavnostne kategorije. Izjemno razburljiva bo tudi južninska predzadnja etapa med krajema Silandro in Tre Cime di Lavaredo. Ta bo dolga 203 km, vsebovala pa bo kar pet vzponov, od tega bosta dva prve težavnostne kategorije.

Vincenzo Nibali je včeraj potrdil odlično formo. Roza majico nosi že od 8. etape, pred njim jo je štirikrat oblekel Paolini, eno etapo pa Cavendish, Puccio in in Intxausti

ANSA

IZIDI: 1. V. Nibali (Ita/Astana) 44:29, 2. S. Sanchez (Špa/Euskaltel-Euskadi) + 0:58, 3. D. Caruso (Ita/Cannondale) :20, 4. M. Scarponi (Ita/Lampre-Merida) 1:21, 5. R. Majka (Pol/Saxo-Tinkoff) 1:25, 6. R. Uran (Kol/Sky) 1:26, 7. C. Betancur (Kol/Ag2r) 1:32, 8. S. Clement (Niz/Blanco) 1:36, 9. D. Cataldo (Ita/Sky) 1:41, 10. D. Di Luca (Ita/Vini Fantini-Selle Italia) 1:52;

SKUPNO: 1. V. Nibali (Ita/Astana) 73:55:58, 2. C. Evans (Avs/BMC) + 4:02, 3. R. Uran (Kol/Sky) 4:12, 4. M. Scarponi (Ita/Lampre-Merida) 5:14.; 5. Przemysław Niemiec (Pol/Lampre-Merida) 6:09; 6. Rafal Majka (Pol/Saxo-Tinkoff) 6:45; 7. Carlos Betancur (Kol/Ag2r) 6:47.

NOGOMET Pokal Vesna: Zarja je drugi finalist

Kras - Zarja 2:4 (1:3)

Strelci: Kočič 2., Ruggiero 15., Petraci 35., Santoro 45.; Kneževič 51., Ruggiero 68.

Kras: D'Agnolo, Carli, Simeoni, Costa, Colavetta, Krizman, Petracci, La Pasquala, Kneževič, Maio, Rametta, Bianco, Messina, Moniussi, Racman, Bovino.

Zarja: Rossioni, Segulin, Cappai, Jevnikar, Santoro, Yachouminou, Ruggiero, Aiello, Colasuonno, Kočič, Cermelj; Milič, Franco.

V polfinalu pokala Vesne je Zarja po lepi in izenačeni tekmi premagala Kras, ki so ga v glavnem sestavljali mladinci in naraščajniki. V pondeljek se bo tako bazovska ekipa v finalu pomerila z Vesno.

**Za slovo poraz Juventine
Pieris - Juventina 3:2 (1:0)**

Strelca za Juventino: Barbiero in M. Antonini.

Juventina: Ferro, Falanga, Pljuc, Visintin, Barone (Lutman), S. Antonini, P. De Forasari, Barbiero, Clancis, M. Antonini, Beltramini (Cosani). Trener: Ledri.

Naraščajniki Juventine so v zadnjem krogu goriškega prvenstva tesno izgubili v Pierisu. Gostitelji so sicer igrali boljše in zmaga je bila zaslužena. Juventina bo pred koncem sezone nastopila še na turnirju Audaxa v Gorici.

KOŠARKA - C-liga Danes drugi polfinale (tudi na spletu)

Na Stadionu 1. maja bo danes ob 20.30 polfinale košarkarske deželne C-lige med Borom Radensko in Bregom. Potek današnje tekme lahko spremljate tudi preko našega spleta www.primorski.eu. Kot smo že poročali, bo Breg igrал brez Marca Grimaldija, ki si je poskodoval kolenske stranske in krizi vezi. Čaka ga torej dolgo okrevanje.

Za konec zmaga Bora NLB

**Bor Nlb - Libertas 65:61 (17:14; 27:34;
43:54 - 17:14; 10:20; 16:20; 22:7)**

BOR: Ferluga 12, De Luisa 4, Gruden, Mandić 3, Ghersevich 8, Vittori 3, Faiman 12, Ianche 9, Albanese 9, Buzzi, Milič 3. Trenerja: Faraglia in Sancin.

Borovci so sklenili deželno prvenstvo U19 prvenstvo z zmago. Tudi tokrat so sicer nastopili nepopolni, ampak odsotnost Kocjančiča sta s svojima nastopoma nadoknadi Albaneš in Ghersevich. Borovci so nekoliko popustili v drugi in tretji četrtni, tako da je Libertas povedel za 9 točk, v zadnji četrtni pa so nadoknadi z agresivno obrambo, nasprotnike najprej dohiteli in nato tudi premagali.

ODBOJKA - Olympio je iz prvenstva do 17 let izločil prvak Trentino

Časten poraz

Olympia Hlede A.L. - Trentino Volley 0:3 (21:25, 15:25, 19:25)

Olympia: J. Terpin 18, Princi 1, Corsi 9, Cobello 7, Manfreda 2, Waschl 1, Lupoli 0, S. Komjanc 0, K. Komjanc, N. Terpin.

Trentino: Bosetti, Cavuto, Codarin, Cristofolotti, Tommasi, della Torre, Gassassi, Giannelli, Mueller, Massacesi.

Odbojkari Olympia se od prvenstva do 17 let poslavljajo po meddeželni fazi. Tudi letos jim je uvrstitev v finale 16 najboljših ekip v Italiji (finale bo letos v pokrajini Matera) preprečila mladinska ekipa prvoligaša Trentino Volley. Ker so letos starostno mejo dvignili za eno leto, je ekipa, ki se je včeraj predstavila v goriškem športnem centru Mirka Špacapana enaka lanski, ki je naposled tudi osvojila naslov državnega prvaka. Gre za izbor igralcev zaledja Trentina, kateremu pa so dodali še štiri perspektivne fante, ki prihajajo iz drugih italijanskih dežel. Trije njeni posamezniki, št. 9 Giannelli, št. 4 Cavuto in št. Codarin, so hkrati člani državne kadetske reprezentance. Vsi so v minuli sezoni igrali hkrati tudi v deželni C-ligi, Giannelli pa celo v B2-ligi, kjer igra kot podajalec. Sinoč je bil v Gorici najboljši tolkač svojega moštva...

Kljub (pričakovanim) porazu je treba fante Olympie povahiliti, saj so se tehnično in fizično boljšemu nasprotniku zelo dobro upirali in doživelvi več kot časten poraz, predvsem zaradi pomanjkanja kontinuitete v natančnosti igranja in manjšega izbora enakovrednih igralcev (res dosti slabši so bili samo v napadanju preko centra). Do tekme so prisopili s pravilno miselnostjo, saj so se borili čisto za vsako točko in niso nikoli popustili. To se je posebno obrestovalo v uvodnem setu, v katerem so celo vedili z 12:7, potem ko jih je Trentino prvič na

Jernej Terpin, 18 točk

tekme na izpadanje vedno lahko nevarne. Igrali smo doma pri nasprotniku, pričakovali smo, da bodo igrali z nožem med zobmi, zato na začetku nismo bili sproščeni, igralci Olympie pa so zelo dobro igrali v polju (Izkazal se je zlasti libero Čavdek, op.p.). Po prvem setu pa nam je igra stekla in je bilo lažje. Tudi letos ciljamo na naslov prvaka, so pa v Italiji tri, štiri ekipe, ki nas lahko tudi premagajo», je povedal trener gostov Francesco Conci.

»Najbolj pomembno je, da se je Olympia izkazala. Fantje so pokazali, da se lahko takšnemu nasprotniku solidno upirajo. Gostje lahko izbirajo med neprimerno večjim izborom igralcev, ekipa Olympie pa je preveč odvisna od obeh krilnih tolkačev Jerneja Terpina in Matije Corsija, zato je postala njena igra preveč predvidljiva. Bila je to vsekakor zelo lepa tekma. Olympii lahko zamerim le preveliko število zgrešenih napadov,« pa je očenil Zoran Jerončič, ki je tekmo spremjal s tribune.

Obvestila

AŠD SLOGA IN AŠD SLOGA TABOR vabita na občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. maja ob 20.00 v prostorijah Zadružne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatoria 2. Dnevi red: izvolitev predsedstva, tajniška poročila, poročilo nadzornega odbora, odobritev dokumentov, nagrajevanje najboljših, volitve novega odbora.

AŠD SK BRDINA organizira 9. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno samo ob ponedeljkih v sedežu društva, Repentaborška ul. 38, do 27. maja, od 20. do 21. ure. Informacije: Vanja 3355476663.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Prosečka ul. 109, 18. redni volilni občni zbor.

Zmagovalec EL v ligo prvakov
LONDON - Evropska nogometna zveza (Uefa) je odločila, da bo od sezone 2015/16 zmagovalec evropske lige avtomatično uvrščen v skupinski del lige prvakov.

Leta 2015 v Berlinu

NYON - Finalno tekmo nogometne lige prvakov bo leta 2015 gostil Berlin, medtem ko bo finale evropske lige v Varšavi. Uefa je lani odločila, da se bo finale lige prvakov leta 2014 igral v Lizboni, finale evropske lige pa v Torinu.

Sodnik udaril vratarja

KRAGUJEVAC - Srbski nogometni sodnik Saša Stefanović je na nogometni tekmi v Kragujevcu z glavo udaril vratarja moštva Ekonomac Miodraga Aksentijevića. Sodnik je dve minutki pred koncem prvega polčasa, med prekinjivo igro, pristopil k vratarju in ga brez ocitnega razloga udaril z glavo v predel obraza. Sodnika je nemudoma prijela policija.

V Stožicah odbojkarji za SP

LJUBLJANA - Slovensko odbojkarsko reprezentanco od danes do nedelje čaka prvi ciklus kvalifikacij za svetovno prvenstvo. V ljubljanski dvorani Stožice se bodo merili z Izraelom, Madžarsko in Moldavijo (vse tekme bodo ob 17. uri, vstop pa bo prost).

V Lipici najboljši jahači

LIPICA - Lipica bo od danes do nedelje v znanimenju tradicionalnega mednarodnega turnirja v dresurnem jahanju, ki šteje za točke svetovnega pokala v dresurnem jahanju pod okriljem Mednarodne konjiške zveze FEI.

Kaj, ko bi vas kdo vprašal, katera je po vašem mnenju najhujša oblika invalidnosti? Kako bi na to nerodno vprašanje odgovorili? Gotovo bi vas večina menila, da sta življenje v temnem svetu slepote ali pa nezmožnost samostojnega premikanja dosti hujša od večne tištine gluhosti. Toda nihče ne pomisli na to, da prejema človek v vsakdanjem življenu skoraj 90% informacij v obli-

ki zvokov. Vsakemu od nas se je že večkrat zgodilo, da se je počutil, kot da bi bil slep; na primer, ko nam je doma naenkrat zmanjkal elektrike ali ko smo v nočnih urah skušali vtakniti ključ v ključavnico. Nikdar pa se nam ni zgodilo, da ne bi slišali prav nobenega zvoka, niti lastnega glasu, pa čeprav samo v svoji glavi. Tudi zaradi tega ljudje navadno podcenjujejo gluhost; gluha oseba je

namreč v množici ena izmed mnogih, ki tako prepoznavna kot na primer slep človek, kateremu takoj priskočimo na pomoč v katerikoli situaciji. Gluha oseba nima bele palice ali vozička, bergel ali kateregakoli prepoznavnega predmeta. Zaradi teh in še marsikaterih razlogov smo se ta teden odločili, da bomo v današnji številki predstavili to »nevیدno invalidnost«.

Vse okrog mene tišina

Svet gluhih

Začnimo z največjim problemom. Komunikacija. Vsi smo seznanjeni z dejstvom, da je znakovni jezik za gluhe jezik sporazumevanja. Toda ne vemo vsi, kaj vse ga sestavlja. Gluhi pri izvajaju znakovnega jezika ne uporabljajo samo rok, ampak tudi mimiko obraza, oči, ustnice in telesne gibe, pri čemer ima vsak znak določen kodiran in

utemeljen pomen. Poleg tega pa moramo dodati, da rabijo gluhi pri komunikaciji tudi enoročno oz. dvoročno abecedo, s katero lahko posredujejo črkovni zapis določene besede, ki je z običajnimi kretnjami ni mogoče izraziti. Zanimivo je, da slovica znakovnega jezika ni enaka kot pri govorjenem, saj je znakovni jezik popolnoma neodvisen od govorjenega.

Poleg tega smo tisti, ki slišimo, navajeni na notranji govor, torej na uporabo zvočne oblike besed, ko se nečesa spomnimo ali preprosto razmišljamo. Pri gluhem človeku pa je taka oblika notranjega govora popolnoma neizvedljiva.

Razmišljanje gluhega je sestavljeno iz vizualnih in senzoričnih elementov, torej iz simbolov, vizualnega spomi-

na (v katerega spadajo celo spomini na premik ustanice za razlagi določene besede in mimika obraza) ter lastnih občutkov in spominov

nanje. Glavna težava, ki nam večkrat onesmogača, da si predstavljamo, kako bi bilo, če bi bili gluhi, je prav ta, da mislimo, da gluha oseba razmišlja prav tako kot mi. Pri tem večkrat zanemarjam dejstvo, da bo v nas, v nasprotju z gluhih, vedno prisoten notranji glas. Pomembno je torej poudariti, da gluhe osebe nimajo slušnega spomina, zato si morajo pri učenju komunikacije ali govorja pomagati samo z drugimi čutili, torej z vidom, dotikom, percepциjo vibracij ipd. Že od leta 1985 pa imajo gluhe osebe možnost, da jim z operacijo vsadek, to se pravi medicinsko-tehnični pripomoček, ki lahko osebam, ki so slušno hudo prizadete ali tudi popolnoma glu-

he, omogoča, da kaj slišijo. Toda aparat lahko pomaga le v določeni meri, saj je obdelava zvokov precej slabša kot pri naravnem ušesu.

Vzgoja in šolanje

Predstavljaljate si, da bi morali vzgojiti otroka, ki ne ve, kaj je zvok. Ki ne razume, zakaj starši ne nenehno premikajo ustanice. Komunikacija se že kmalu po rojstvu vzpostavi s pomočjo gestikulacije in ko je otrok dovolj velik, lahko začne oponašati premikanje ustanice staršev. Da bi razumel, kdaj približno izgovarja besede pravilno, si lahko pomaga s kosmom vate na dlani pred usti in se nauči, da se pri pravilni izgovorjavi zaradi izdihanega zraka bombaž premakne. Pri tem pa mora tudi čuti pravilno napetost v grlu in si zapomniti, kako se premika jezik. Če bi kdo poskusil reči pred ogledalom mama in baba pa ne bi niti videl, niti čutil razlike.

Tako učenje je dolgotrajno in mučno tako za otroke kot za starše, ni pa šol ali institucij, kjer bi izvedenci učinkovito pomagali družinam z gluhih otroki oz. otroki in starši. Gluhi otroci obiskujejo torej običajne šole, kjer seveda učitelji nimajo časa, da bi se pravilno ukvarjali z njimi, predvsem pa niti ne vedo, kako naj jim pomagajo. Kako razložiš otroku, ki ne sliši, kaj so črke? Če ni enačenja črke s fonemom je težko razložiti, zakaj se skupina simbolov pomešano uporablja za predstavo različnih pojmov. Zakaj pa predstavljajo list na drevesu in list papirja natanko isti simboli? Kako razložiš gluhemu otroku, da je »odvisno od konteksta« – katero gesto uporabiš, da bi predstavil »kontekst«? Vsi abstraktni pojmi nimajo nobenega smisla za gluhega otroka, ki si vse neotipljivo težko predstavlja.

Preblisk tedna - Preblisk tedna

Hasta siempre, Don Gallo!!!

(Iztok Furlanič na Facebooku)

Preblisk tedna - Preblisk tedna

Z leti se seveda gluhi otrok lahko nauči vse, kar se nauči otrok, ki sliši, je pa težav mnogo več in sta čas in trud, ki se v to vložita, veliko večja. Gluha oseba lahko normalno konča študij na univerzi, če je dovolj spretna pri branju z ustnic (in zapisovanju brez gledanja v list!), toda večina izgubi voljo že v začetni fazi študijske poti, saj so frustracije večje od zadoščenj.

MEDSEBOJNI STIKI

Komunikacija z gluhih

Laična definicija gluhe oseba bi bila, da je to oseba, ki je izgubila zmožnost zaznavanja 80% ali več zvokov. Pri gluhih in nagluhih osebah so okvare biološke, fiziološke in predvsem nepovratne. V veliki večini primerov ni okvare govornega aparata, zato je izraz »gluhonem« povsem neprimeren, saj je gluha oseba navadno sposobna tvorbe govora, težava je v tem, da ga ne sliši in da ga torej pravilno tvori s težavo.

Posledice gluhosti niso samo fizične, temveč (in predvsem) psihične in socialne. V primeru, da se družina oz. družba ne posveča gluhemu otroku na primeren način, bo ta po vsej verjetnosti razvil značilnosti, ki bodo prej podobne avtističnemu kot pa slišecemu otroku. Gluha oseba trpi na psihološki ravni zaradi nesposobnosti govorne komunikacije z bližnjimi, predvsem pa zaradi odnosa slišecega »sogovornika«, ki se večinoma obnaša neprimerno, npr. v zmotnem prepričanju, da ga bo gluha oseba slišala, kriči, pri čemer se mu obraz spači, gluhe osebe pa so zelo občutljive na obrazno mimiko in zaradi tega lahko pride do napake interpretacije sporočila.

V primeru stika z gluho osebo je primerno dobro skandirati besede pri primerni hitrosti govora in si pri tem pomagati z logičnimi kretnjami (npr. oblika nekega predmeta, mimika zehanja v primeru dolgočasa ali zaspanosti, ...). Pisna komunikacija ni primerna, če ne poznamo šolske vzgoje gluhe osebe, saj se jím, predvsem v primeru starejših gluhih, učitelji niso primerno posvečali in torej nimajo optimalnega poznavanja sestavljanja besed s črkami in branja (predvsem komplikiranih povedi, ki vključujejo veliko veznikov, predlogov in naslonk) – pisna komunikacija bi jih torej lahko spravila v zadrgo in vzbudila občutek nelagodja.

Šepeta se ...

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Večkrat slišimo, da moramo Slovenci »držati skupaj«. Klikokrat smo slišali, da je kdo rekel, da bo koga volil, »ker je edini slovenski kandidat«? Seveda, vsak ima pravico do izbire. Pravilen odgovor na vprašanje, ko se odločamo med Slovencem in komerkoli drugim, ne obstaja. Vsak ima svoje etične in moralne ideale in seveda vso pravico, da se jih drži.

Kljub temu ne moremo mimo nekaterih zanimivih dejstev. Ste kdaj opazili, da v enem od »slovenskih« lokalov dela nekdo, ki ne govorí slovensko? Ali da se na

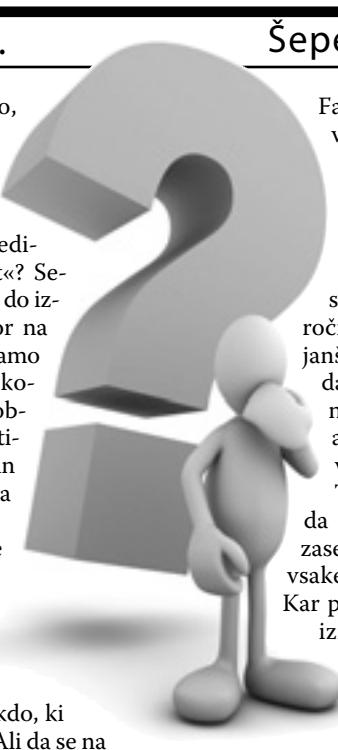
Facebooku pojavi vabilo slovenskega društva izključno v italijanskem jeziku? Ali da nekateri Slovenci na svoji Facebook strani pišejo sporočila samo v italijsčini, kljub temu, da se imajo za ene najbolj zavednih in angažiranih Slovencev v Italiji? Tudi tukaj se seveda odpirajo vrata v zasebnost in osebnost vsake osebe posebej. Kar pride na koncu do izraza pa so dejstva, ki jih nihče ne more zanikati. Vzemimo za primer lo-

kale v nekaterih vaseh na Krasu. V baru, ki ga upravlja in ima v lasti Slovenec, iz dneva v dan ne moreš več naročiti pijače v slovenščini. Prvič si mogoče presenečen ... Potem pa se privadiš in se ti zdi normalno. Prav tako dober primer so razna javna sporočila na spletu. Ko bo prijatelj iz Slovenije videl, da Slovenec iz Italije piše izključno v italijsčini, si bo sam ustvaril idejo o slovenstvu v Italiji.

Izvzemimo uporabo slovenskega jezika v javnih prostorih, javnih upravah, medijih, jezikovni

nivo slovenščine, napačne prevode (npr. na dvojezičnih volilnih izkaznicah!), kvalitetno in nivo prevajanja in tolmačenja in še marsikaj, kar zahteva posebno obravnavo. Omejimo se na enostavne pojme. Razmislimo, ali je smiseln, da v »slovenskem« lokalu dela Italijan, da pišemo svoje komentarje na spletu (tudi) v slovenščini, ali da so vabila na društvene dogodke na spletu dvojezična (za kar je dovolj, da porabimo pet minut več in nekajkrat več kliknemo z miško). Pa prijetno razmišljajte!

Lahko prosim ... v slovenščini ?

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteoroške opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.39
Dolžina dneva 15.14

V naslednjih dneh bo ciklonsko območje, ki se spušča s severnega Atlantika povzročal dotok dokaj hladnega zraka za letni čas. Danes našo dosegla prva hladna fronta; jutri pa že naslednja.

Po nižinah in v hribih bo oblačno s padavinami. Padavine bodo obilne. V Alpah bo snežilo nad 1000m, v Predalpah nad 1500m, ponokad pa lahko sneži tudi niže. V gorah bo močno snežilo. Ob morju bo prevladovalo oblačno vreme z močnimi padavinami in lahko kakšno nevihlo.

Od zahoda se bo postopno pooblačilo. Dopoldne bo deževalo predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji, popoldne in zvečer pa tudi drugod. Ohladilo se bo, meja sneženja se bo na severozahodu države spustila do okoli 1000 m nadmorske višine. Ob morju bo pihal jugo.

Po nižinah in v hribih bo oblačno s padavinami. Padavine bodo obilne. V Alpah bo snežilo nad okoli 1000m, v Predalpah pa na okoli 1500m, ponokad pa lahko sneži tudi niže. V gorah bo močno snežilo. Ob morju bo prevladovalo oblačno vreme z močnimi padavinami in lahko kakšno nevihlo.

V noči na soboto bodo padavine ponehale, delno se bo zjasnilo. Jutri bo na zahodu oblačno in deževno, drugod bo spremenljivo do pretežno oblačno s plohami. V noči na nedeljo se bodo padavine razširile na vso državo, meja sneženja bo na okoli 1000 m nadmorske višine.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.35 najnižje -69 cm, ob 11.17 najvišje 37 cm, ob 16.13 najnižje -10 cm, ob 22.10 najvišje 55 cm.
Jutri: ob 5.11 najnižje -69 cm, ob 12.05 najvišje 26 cm, ob 16.57 najnižje -4 cm, ob 22.46 najvišje 49 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 18,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 13 2000 m ..... -2
1000 m ..... 6 2500 m ..... -4
1500 m ..... 1 2864 m ..... -6
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah do 8 in v gorah 8,5.

Miura najstarejši alpinist (80 let) na strehi sveta

KATMANDU - Po prvi Sadvijki Rahi Moharak je včeraj Mount Everest osvojil tudi Japonec Jučiro Miura. Vest ne bi bila nič kaj spektakularna, če ne bi imel japonski alpinist 80 let, si čimer je postal najstarejši osvajalec najvišje gore sveta. Miura, ki se je za vzpon odločil po štirih operacijah srca, se je na goro Everest povzpel po standardni jugovzhodni smeri, po kateri sta se kot prva pred 60 leti povzpela Anglež Edmund Hillary in nepalski šerpa Tenzing Norgay. Japonski alpinist se je na vrh 8848 metrov visoke gore povzpel v spremstvu sina in še dveh Japoncev, v ekipi pa je bilo tudi šest nepalskih šerp. Miura je opravil že tretji vzpon na »streho sveta«, v Guinnessovo knjigo rekordov pa se je vpisal že leta 2003, ko je bil kot sedemdesetletnik že zapisan kot najstarejši osvajalec Mount Everesta.

Vulkan Pavlof na Alevtskih otokih bruha pepel 6000 metrov visoko

ANCHORAGE - Na fotografiji, ki so jo posneli astronavti z mednarodne vesoljske postaje, je videti mogočen izbruh vulkana Pavlof na Alevtskih otokih, kakih 1000 kilometrov zahodno od mesta Anchorage na Aljaski. Alevtsko otoče je sicer znano po cevi vrsti aktivnih vulkanov, Pavlof pa je eden izmed najaktivnejših. Vulkan je pod stalnim nadzorom, ker je njegova aktivnost tudi v prihodnje ocenjena kot zelo intenzivna. V neposredni bližini sicer ni naselij, ki bi lahko utrpela škodo, problem pa lahko za letalske koridorje postane oblaki pepela, ki jih je Pavlof te dni izbruhnil kakih šest tisoč metrov visoko.

CANNES - DAN PRED RAZGLASITVIJO LETOŠNJE DOBITNIKA ZLATE PALME**Šušljanje o zmagovalcih**

Adele Exarchopoulos

ANSNA

Jerry Lewis

ANSNA

Abdellatif Kechiche in Lea Seydoux

CANNES - Ena od značilnosti vseh filmskih festivalov je prav ta, da se od jutra do večera, od zajtrka do večerje govorji samo o filmih. Ko manjka le dobrih 48 ur do razglasitve letošnjega dobitnika zlate palme, pa se med pogovori že napovedujejo zmagovalci.

Z neobremenjenostjo, ki je značilna za francoske avtorje, se je tako Kechiche lotil tabu teme in jo brez vsakršnega zadržka tudi prepričljivo razvil.

Festival, ki se je do danes ponosa s prisotnostjo cele vrste zvezdnikov od Michaela Douglasa do Roberta Red-

forda, Sharon Stone ter Jane Fonda in ga bo jutri obiskal tudi Alain Delon, je včeraj postregel z živečo legendo filmske zgodovine, Jerryjem Lewisom. Osemindesetletni komik judovskega rodu, je prispel na Croisette, da predstavi film Max Rose, režiserja Daniela Noaha, v katerem Lewis igra talentiranega jazz glasbenika.

Predpredzadnji film tekmovalnega sporeda pa je včeraj predstavil tudi Ale-

xander Payne, režiser, ki je zaslovel z zavbnim popotovanjem v filmu Sideways in je tokrat poskrbel za drugo delo on the road, Nebraska. Na 2000 kilometrov dolgo pot med pozabljenimi mestni Nebraski in Montane si je zamislil potovanje sина in že ostarelega očeta, namenjena v Lincoln, kjer naj bi oče zmagal loterijo.

Po poti se seveda preteklost pomeša s sedanjoščino in oče in sin se spet srečata tam, kjer sta se pred tem izgubila. (Iga)

ORIGINALNA POBUDA GORIŠKE FILMSKE HIŠE TRANSMEDIA**Prava kraška osmica**

Vino iz Goriških Brd, surov pršut, kuhanja jajca celo voda Dolomia, le sir je francoski.

Ideja kraške osmice je postala tako global, da te dni navdušuje tudi v Cannesu. Na Rue Blanc 1, s čudovitim pogledom na mestni portič, zasidrane jahte in intenzivno festivalsko dogajanje, so Igor Prinčič & Co priredili pravo osmico, ki je sicer meeting point za številne producente, kupovalce, režiserje, igralce, novinarje ter predstavnike in sodelavce najpomembnejših festivalov.

Goriška filmska hiša Transmedia si je namreč zamislila originalen način za promocijo zadnje slovensko-italijanske produkcije, celovečernega filma Mattea Oleotta, Zoran Moj nečak idiot (Zoran ti mio niptote scemo).

Prvenec, ki ga je avtor posnel v produkciji Transmedia, koprodukciji

Staragare, in ob sodelovanju Slovenskega filmskega centra, FVG Film Commission, Viba filma, MiBaca in evropske Eurimages te dni prav v francoski varianti kraške osmice, predstavljajo mednarodnim festivalom, da bi ga v prihodnjih mesecih zavrteli na katerem od teh.

Film pripoveduje o arrogантnem Paolu, štiridesetletnem zafrustriranem in debelem možakarju, ki je zaposlen kot kuhar v domu za ostarele, večino časa pa preživila v gostilni pri Guštinu. Nekega dne se v njegovem življenju pojavi čudaški nečak Zoran. Po smrti tete je Paolo edini sorodnik, ki lahko poskrbi za njim.

V gostilni odkrijejo v Zoranu neavaden talent pri igranjui pikada. Končno je Paolo našel pravo priložnost, da se mu sreča obrne v pravo smer: Zorana bo odpeljal na svetovni

turnir kjer je prva nagrada v denarju.

Protagonist filma je Giuseppe Battiston, ob njem pa nastopajo še Peter Musevski, Roberto Citran, Ariella Reggio, Jan Cvitkovič, Riccardo Maranzana in drugi.

Osmica, ki je privabila v canneški štab Transmedia celo vrsto gostov, je naravnost navdušila tiste, ki so stari avstroogrski tradiciji seveda niso veliki. Vsak dan med 18 in 21 uro se tako cela vrsta festivalskih pogovorov odvija prav ob srebanju vina in pokušnji pršuta, ki so jih sponzorji filma v prejšnjih dneh poslali v Cannes.

Med najuglednejšimi osebnostmi, ki so v teh dneh obiskali stanovanje na Rue Blanc gre omeniti Alberta Barbero, direktorja beneške Mostre, ki si je ogledal predstavitev in izvleček Oleottovega filma ob srebanju Prinčičeve kapljice. (Iga)

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi V ospredu
21.05 Koncert: Etnoploč, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.10** Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Odd.: La prova del cuoco **13.30**
 Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto Finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00**
 Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10**
 La terra dei cuochi **23.35** Tv7

Rai Due

- 6.40** Risanke **8.05** Tgr Montagne

- 8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00**
 Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00**
 Detto fatto **16.10** Nan.: Senza traccia **17.45**
 Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra **11.20** **20.30** 22.50 Dnevnik **21.05** Nad.: Rex **23.05** Aktualno: L'ultima parola

Rai Tre

- 6.00** Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30**
 Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.25** Dnevnik: Tg3 Minuti **11.30** Buongiorno Elisis **12.00**
 Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie - Dia-
 ryo italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2013, prenos 19. etape (Ponte di Legno - Val Martello) **18.05** Jahanje **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Celi, mio marito! **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.05** E' uno di quei giorni che...

Rete 4

- 6.20** Mediashopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice III **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Resn. show: Come si cambia Academy **16.05** Film: I giganti del mare (pust.) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna - Il Quotidiano **21.10** Quarto Grado

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Uomini e donne **16.05** Show: Amici **16.50** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Paperissima **23.00** Dnevnik **0.30** Rubrika: Supercinema

Italia 1

- 7.00** Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shipuden **15.25** Risanka: Lupin **16.10** Nad.: Smallville **17.50** Nan.: The Middle **18.15** Nan.: Life Bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - New York **21.10** Film: True Justice - Reazione violenta (akc., ZDA, '12, i. S. Seagal) **23.00** Nad.: Person of interest

La 7

- 7.00** 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **12.25** 18.45 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane - Uno sbirro in famiglia **17.10** Nan.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo

- 21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.20** Odd.: Zeta **0.15** Omnibus Notte

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio News **17.00** Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **19.30** Dnevnik **20.00** Momenti di liga **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Rubrika: Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

- 7.00** Dobro jutro **10.15** Risanke, otroške nan. in odd. **11.30** Mi znamo **11.55** Panoptikum **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Pogledi Slovenije **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.55** 18.35 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.10** Moja soba **18.55** 0.20 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Na zdavje! **21.25** Med valovi **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub

Slovenija 2

- 7.00** Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni infokanal **10.00** Dobra ura **11.20** Dobro jutro **13.00** Sledi **13.20** Alpe-Donava-Jadran **13.55** Dok. film: Upor **14.45** Osmi dan **15.15** Rad imam nogomet **15.45** Žogarija **16.15** Migaj raje z nami **16.45** Odbojka - kvalifikacije za svetovno prvenstvo (M): Slovenija : Izrael, prenos **19.00** 0.20 Točka **20.00** Dok. odd.: Pasje revni **20.50** Nan.: Stara nergača **21.25** Nad.: Restavracija Raw **22.20** Film: Mongol

Slovenija 3

- 6.00** 19.55, 22.00, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.25** 9.25, 12.25 Evropski premislek **7.35** 20.00, 22.35 Aktualno **8.00** Odbor za zadeve EU **10.00** Izredna seja Državnega zborna, prenos **13.30** Prvi dnevnik **13.55** SVS, izbor **15.30** 17.30 Poročila **17.45** 19.30, 19.40 21.50, 23.20 Kornika **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **20.15** 23.00 Tedenški pregled **20.45** Slovenij Evropejci **21.25** Beseda gledalcev **21.30** 22.50 Žarišče **23.30** Odmevi

Koper

- 13.45** Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vesolje je... **15.00** Back Stage Live **15.30** Film: Ho incontrato l'amore **17.00** Avtomobilizem **17.15** Športna odd. **18.00** Ljudske zgodbne s Krasa **18.10** Iz popotne torbe **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** 23.30 Šport **19.30** Vsedanes aktualnost **20.00** Potopisi **20.30** Le parole più belle **21.00** Naš vsakdanji strup **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Blue hole

Rai Petek, 24. maja
Raimovie, ob 23. uri

Bloody sunday

Velika Britanija, Irska 2002

Režija: Paul Greengrass

Igra: James Nesbitt, Tim Pigott-Smith in Nicholas Farrell

30. Januar 1972, je poznan tudi kot Krava Nedelja: ko je v City of Derby na Severnem Irskem, prišlo do kravavega incidenta.

Dogodku je tudi skupina U2 posvetila pesem Bloody Sunday.

Tistega dne so se namreč množične demonstracije gibanja za človekove pravice na Irskem spremenile v krvavi pokolj.

Zaradi provokacij mladih irskih vandarov in britanske vojske je na ulicah mesteca ugasnilo trinajst mladih živiljen.

Med žrtvami je bila večina komaj sedemnajstletnih fantov, ki so zagnano sledili vcepljenim idealom in niso niti slutili, da je javno izražanje svojega mišljenja lahko zločin, ki ga bodo morali plačati z živiljenjem.

Novinar in režiser Paul Greengrass je deset let svojega živiljenja posvetil ustvarjanju dokumentarnih programov za angleško televizijo BBC.

VREDNO OGLEDА**Primorski dnevnik**

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 201

Letos jih izpolnjujemo 110

Izkoristite tudi vi posebne ponudbe ob tej obletnici

Lepa zgodba!
1903~2013

POSEBNA PONUDBA VELJA
SAMO JUTRI **25.**
MAJA

-20%
10,39 €

Pivo ZLATOROG
LAŠKO It 5
redna cena: € 12,99
cena za l: € 2,08

26. oktobra 2013 bodo
zadruge Cooperative Operaie
dopolnile 110 let.

Praznujmo jih skupaj
vsak mesec,
s Posebnimi Ponudbami
v znamenju te Obletnice.

ZA VSE
-20%
na blagajni
4,78 €

ZA ČLANE
-40%
na blagajni
3,58 €

Svinjska rebra
ital. poreklo
redna cena: € 5,98
cena za kg:

ZA VSE
-20%
2,30 €

ZA ČLANE
-35%
1,88 €

Kuhinjske klesče
EXCELLENT HOUSEWEAR
redna cena: € 2,90
cena za kos: